

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έβδομο τμήμα)

της 28ης Απριλίου 2016*

«Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας — Περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν προκειμένου να εμποδισθεί η διάδοση των πυρηνικών όπλων — Δέσμευση κεφαλαίων — Στήριξη στην Κυβέρνηση του Ιράν — Δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον στρατιωτικό τομέα ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς — Δικαιώματα άμυνας — Δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας — Πλάνη περί το δίκαιο και πλάνη εκτιμήσεως — Δικαίωμα ιδιοκτησίας — Αναλογικότητα — Κατάχρηση εξουσίας — Αίτημα ανορθώσεως ζημίας»

Στην υπόθεση T-52/15,

Sharif University of Technology, με έδρα την Τεχεράνη (Ιράν), εκπροσωπούμενο από τον M. Happold, barrister,

προσφεύγον-ενάγον,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από τους V. Piessevaux και M. Bishop,

καθού-εναγομένου,

με αντικείμενο, αφενός, αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως 2014/776/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 7ης Νοεμβρίου 2014, για την τροποποίηση της απόφασης 2010/413/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 325, σ. 19), καθόσον ενέγραψε το όνομα του προσφεύγοντος στον κατάλογο του παραρτήματος II της αποφάσεως 2010/413/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και για την κατάργηση της κοινής θέσης 2007/140/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 195, σ. 39), και αίτημα ακυρώσεως του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1202/2014 του Συμβουλίου, της 7ης Νοεμβρίου 2014, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 267/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 325, σ. 3), καθόσον ενέγραψε το όνομα του προσφεύγοντος στον κατάλογο του παραρτήματος IX του κανονισμού (ΕΕ) 267/2012 του Συμβουλίου, της 23ης Μαρτίου 2012, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 961/2010 (ΕΕ L 88, σ. 1), και, αφετέρου, αίτημα ανορθώσεως ζημίας,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. van der Woude (εισηγητή), πρόεδρο, I. Wiszniewska-Białicka και I. Ulloa Rubio, δικαστές,

γραμματέας: M. Junius, υπάλληλος διοικήσεως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 3ης Δεκεμβρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Το προσφεύγον-ενάγον (στο εξής: προσφεύγον), Sharif University of Technology, είναι ανώτατο εκπαιδευτικό και ερευνητικό ίδρυμα το οποίο βρίσκεται στην Τεχεράνη (Ιράν). Ιδρυθέν το 1966, το προσφεύγον ειδικεύεται στους τομείς της τεχνολογίας, της μηχανικής και των φυσικών επιστημών.
- 2 Η υπό κρίση υπόθεση εντάσσεται στο πλαίσιο περιοριστικών μέτρων για την άσκηση πίεσης στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν, προκειμένου να παύσει τις δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο διαδόσεως πυρηνικών όπλων και την ανάπτυξη φορέων τέτοιων όπλων.
- 3 Στις 9 Ιουνίου 2010 το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (στο εξής: Συμβούλιο Ασφαλείας) εξέδωσε το ψήφισμα 1929 (2010) (στο εξής: ψήφισμα 1929), με το οποίο διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων που επέβαλαν τα ψηφίσματα 1737 (2006), 1747 (2007) και 1803 (2008) του Συμβουλίου Ασφαλείας και εισήχθησαν πρόσθετα περιοριστικά μέτρα κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν.
- 4 Στις 17 Ιουνίου 2010 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε την αυξανόμενη ανησυχία του για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν και εξέφρασε ικανοποίηση για την έκδοση από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ψηφίσματος 1929. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να θεσπίσει μέτρα για την εφαρμογή εκείνων του ψηφίσματος 1929, καθώς και συνοδευτικά μέτρα, με σκοπό να διευκολυνθεί η διευθέτηση, μέσω διαπραγματεύσεων, όλων των εκκρεμών ζητημάτων που αφορούν την ανάπτυξη νευραλγικών τεχνολογιών από την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν προς ενίσχυση του πυρηνικού και του πυραυλικού της προγράμματος. Τα μέτρα αυτά έπρεπε να επικεντρωθούν στον εμπορικό τομέα, στον χρηματοοικονομικό τομέα και στον τομέα των μεταφορών του Ιράν, στους βασικούς τομείς της βιομηχανίας πετρελαίου και αερίου καθώς και σε νέες κατονομασίες προσώπων, ιδίως όσον αφορά το Σώμα της Ισλαμικής Επαναστατικής Φρουράς (στο εξής: ΣΙΕΦ).
- 5 Στις 26 Ιουλίου 2010 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2010/413/ΚΕΠΠΑ για περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και για την κατάργηση της κοινής θέσης 2007/140/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 195, σ. 39), της οποίας το παράρτημα ΙΙ απαριθμεί τα πρόσωπα και τις οντότητες —πέραν εκείνων που κατονομάζονται από το Συμβούλιο Ασφαλείας ή από τη συσταθείσα με το ψήφισμα 1737 (2006) επιτροπή κυρώσεων, που παρατίθενται στο παράρτημα Ι— των οποίων δεσμεύονται τα περιουσιακά στοιχεία. Στην αιτιολογική σκέψη 22 της εν λόγω αποφάσεως γίνεται μνεία του ψηφίσματος 1929 και αναφέρεται ότι το ψήφισμα αυτό επισημαίνει τη δυνητική σχέση μεταξύ των εσόδων που αντλεί το Ιράν από τον ενεργειακό του τομέα και της χρηματοδοτήσεως των δραστηριοτήτων του που συντελούν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων.
- 6 Στις 23 Ιανουαρίου 2012 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2012/35/ΚΕΠΠΑ περί τροποποιήσεως της αποφάσεως 2010/413 (ΕΕ L 19, σ. 22). Στην αιτιολογική σκέψη 8 της αποφάσεως αυτής επαναλαμβάνεται, κατ' ουσίαν, το περιεχόμενο της αιτιολογικής σκέψεως 22 της αποφάσεως 2010/413 (βλ. σκέψη 5 ανωτέρω). Επιπλέον, κατά την αιτιολογική σκέψη 13 της αποφάσεως 2012/35, οι περιορισμοί εισόδου και η δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων θα πρέπει να εφαρμοστούν και σε άλλα πρόσωπα και οντότητες που παρέχουν στήριξη στην Κυβέρνηση του Ιράν για τη

συνέχιση δραστηριοτήτων ικανών να συντελέσουν στη διάδοση πυρηνικών όπλων ή την ανάπτυξη φορέων τέτοιων όπλων, ιδίως δε σε πρόσωπα και οντότητες που παρέχουν οικονομική, υλικοτεχνική ή υλική στήριξη στην Κυβέρνηση του Ιράν.

- 7 Το άρθρο 1, σημείο 7, στοιχείο α', σημείο ii, της αποφάσεως 2012/35 προσέθεσε την ακόλουθη διάταξη στο άρθρο 20, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2010/413:

«γ) άλλων προσώπων και οντοτήτων μη υπαγόμενων στο Παράρτημα I τα οποία παρέχουν στήριξη στην κυβέρνηση του Ιράν και προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με αυτά, όπως κατονομάζονται στο Παράρτημα II.»

- 8 Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο της Συνθήκης ΛΕΕ, το Συμβούλιο εξέδωσε, στις 23 Μαρτίου 2012, τον κανονισμό (ΕΕ) 267/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 961/2010 (ΕΕ L 88, σ. 1). Για την εφαρμογή του άρθρου 1, σημείο 7, στοιχείο α', σημείο ii, της αποφάσεως 2012/35, το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού προβλέπει τη δέσμευση των κεφαλαίων των απαριθμούμενων στο παράρτημά του ΙΧ προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών, για τους οποίους έχει αναγνωρισθεί ότι:

«[...]

δ) αποτελούν άλλα πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς που παρέχουν στήριξη, όπως υλική, υλικοτεχνική ή οικονομική, στην κυβέρνηση του Ιράν, και πρόσωπα και οντότητες που συνδέονται με αυτά·

[...]».

- 9 Στις 15 Οκτωβρίου 2012 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2012/635/ΚΕΠΠΑ για την τροποποίηση της απόφασης 2010/413 (ΕΕ L 282, σ. 58). Κατά την αιτιολογική σκέψη 6 της αποφάσεως 2012/635, είναι σκόπιμο να επανεξετασθεί η απαγόρευση της πώλησης, της προμήθειας ή της μεταφοράς στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν πρόσθετων ειδών και τεχνολογιών διπλής χρήσης που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009 του Συμβουλίου, της 5ης Μαΐου 2009, περί κοινοτικού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών της μεταφοράς, της μεσιτείας και της διαμετακόμισης ειδών διπλής χρήσης (ΕΕ L 134, σ. 1), προκειμένου να συμπεριληφθούν είδη τα οποία ενδεχομένως σχετίζονται με τις βιομηχανίες που ελέγχει, άμεσα ή έμμεσα, ο ΣΙΕΦ ή που είναι σχετικές με το πυρηνικό και στρατιωτικό πρόγραμμα και το πρόγραμμα βαλλιστικών πυραύλων του Ιράν, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη αποφυγής ακούσιων αποτελεσμάτων για τον άμαχο πληθυσμό του Ιράν. Ακόμη, στην αιτιολογική σκέψη 9 της αποφάσεως 2012/635 αναφέρεται ότι θα πρέπει να απαγορευτεί η πώληση, η προμήθεια ή η μεταφορά βασικού ναυτιλιακού εξοπλισμού και τεχνολογίας στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν για τη ναυπήγηση, τη συντήρηση ή την ανακαίνιση πλοίων. Εξάλλου, κατά την αιτιολογική σκέψη 16 της ως άνω αποφάσεως, θα πρέπει να συμπεριληφθούν και άλλα ονόματα προσώπων και οντοτήτων στον κατάλογο με τα ονόματα των υποκείμενων σε περιοριστικά μέτρα προσώπων και οντοτήτων ο οποίος παρατίθεται στο παράρτημα II της αποφάσεως 2010/413, ιδίως οντότητες ιδιοκτησίας του ιρανικού κράτους οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα του πετρελαίου και αερίου, δεδομένου ότι αποτελούν ουσιαστική πηγή εισοδήματος για την Κυβέρνηση του Ιράν.

- 10 Το άρθρο 1, σημείο 8, στοιχείο α', της αποφάσεως 2012/635 τροποποίησε το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως 2010/413, που προβλέπει, ως εκ τούτου, ότι αντικείμενο περιοριστικών μέτρων θα αποτελούν:

«γ) άλλ[α] πρ[όσωπα] και οντ[ότητες] που δεν καλύπτονται από το Παράρτημα I που παρέχουν υποστήριξη στην κυβέρνηση του Ιράν και οντ[ότητες] που ανήκουν ή ελέγχονται από αυτά ή πρ[όσωπα] και οντ[ότητες] που συνδέονται με αυτά, όπως [απαριθμούνται] στο Παράρτημα II.»

- 11 Στις 21 Δεκεμβρίου 2012 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΕ) 1263/2012, για την τροποποίηση του κανονισμού 267/2012 (ΕΕ L 356, σ. 34). Το άρθρο 1, σημείο 11, του κανονισμού 1263/2012 τροποποίησε το άρθρο 23, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 267/2012, που προβλέπει, ως εκ τούτου, τη δέσμευση των κεφαλαίων των απαριθμούμενων στο παράρτημα ΙΧ αυτού προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών, για τους οποίους έχει αναγνωρισθεί ότι:

«δ) αποτελούν άλλα πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς που παρέχουν στήριξη, όπως υλική, υλικοτεχνική ή οικονομική ενίσχυση, στην κυβέρνηση του Ιράν, και οντότητες που ανήκουν ή ελέγχονται από αυτά, ή πρόσωπα και οντότητες που συνδέονται με αυτά.»
- 12 Το όνομα του προσφεύγοντος ενεγράφη για πρώτη φορά στους καταλόγους που περιλαμβάνονται στον πίνακα Ι του παραρτήματος ΙΙ της απόφασης 2010/413 με την απόφαση 2012/829/ΚΕΠΠΑ, της 21ης Δεκεμβρίου 2012, για την τροποποίηση της απόφασης 2010/413 (ΕΕ L 356, σ. 71), και στους καταλόγους που περιλαμβάνονται στον πίνακα Ι του παραρτήματος ΙΧ του κανονισμού 267/2012 με τον εκδοθέντα την ίδια ημέρα εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 1264/2012, για την εφαρμογή του κανονισμού 267/2012 (ΕΕ L 356, σ. 55).
- 13 Η εγγραφή αυτή στηριζόταν στην ακόλουθη αιτιολογία:

«Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Sharif (SUT) βοηθά οντότητες που έχουν κατονομασθεί να παραβιάζουν τις διατάξεις των κυρώσεων του ΟΗΕ και της ΕΕ κατά του Ιράν και υποστηρίζει πυρηνικές δραστηριότητες του Ιράν, επικίνδυνες όσον αφορά τη διάδοση πυρηνικών όπλων. Από τα τέλη του 2011, το SUT διαθέτει εργαστήρια προς χρήση της πυρηνικής οντότητας Kalaye Electric Company (KEC), εταιρίας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του ΟΗΕ, και της Iran Centrifuge Technology Company (TESA), εταιρίας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο της ΕΕ.»
- 14 Με την απόφαση της 3ης Ιουλίου 2014, Sharif University of Technology κατά Συμβουλίου (T-181/13, EU:T:2014:607), το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση 2012/829 και τον κανονισμό 1264/2012 καθόσον αφορούσαν το προσφεύγον.
- 15 Με επιστολή της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, το Συμβούλιο ενημέρωσε το προσφεύγον σχετικά με την πρόθεσή του να επανεγγράψει το όνομά του στους καταλόγους βάσει νέας αιτιολογίας και το κάλεσε να υποβάλει τις παρατηρήσεις του μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου 2014. Στην επιστολή αυτή, το Συμβούλιο διατύπωνε την εκτίμηση ότι το προσφεύγον παρείχε στήριξη στην Κυβέρνηση του Ιράν, μέσω συμφωνιών συνεργασίας με ιρανικές κυβερνητικές οργανώσεις που κατονομάζονται από τα Ηνωμένα Έθνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Συμβούλιο επισύναψε στην επιστολή αυτή τα έγγραφα του φακέλου του επί των οποίων θα βασιζόταν η νέα αυτή εγγραφή.
- 16 Με επιστολή της 15ης Σεπτεμβρίου 2014, το προσφεύγον ζήτησε από το Συμβούλιο να επανεξετάσει την απόφασή του.
- 17 Στις 7 Νοεμβρίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2014/776/ΚΕΠΠΑ για την τροποποίηση της απόφασης 2010/413 (ΕΕ L 325, σ. 19). Με την απόφαση αυτή, το όνομα του προσφεύγοντος επανεγγράφηκε στον πίνακα Ι του παραρτήματος ΙΙ της απόφασης 2010/413, που περιλαμβάνει τον κατάλογο με τα «[π]ρόσωπα και οντότητες που εμπλέκονται σε πυρηνικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες βαλλιστικών πυραύλων και [τα] πρόσωπα και οντότητες που στηρίζουν την κυβέρνηση του Ιράν».
- 18 Κατά συνέπεια, την ίδια ημέρα, το Συμβούλιο εξέδωσε τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 1202/2014, για την εφαρμογή του κανονισμού 267/2012 (ΕΕ L 325, σ. 3), που επανέγραψε το όνομα του προσφεύγοντος στον πίνακα Ι του παραρτήματος ΙΧ του κανονισμού 267/2012, που περιλαμβάνει τον κατάλογο με τα «[π]ρόσωπα και οντότητες που ενέχονται σε δραστηριότητες πυρηνικών ή βαλλιστικών πυραύλων και [τα] πρόσωπα και οντότητες που παρέχουν στήριξη στην κυβέρνηση του Ιράν».

- 19 Στην απόφαση 2014/776 και στον εκτελεστικό κανονισμό 1202/2014 (στο εξής, από κοινού: προσβαλλόμενες πράξεις), η εγγραφή του ονόματος του προσφεύγοντος στους καταλόγους αιτιολογείται ως εξής:

«Το Sharif University of Technology (SUT) έχει διάφορες συμφωνίες συνεργασίας με οργανισμούς της ιρανικής κυβέρνησης, οι οποίοι έχουν κατονομασθεί από τον ΟΗΕ και/ή την ΕΕ και οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον στρατιωτικό ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς, ιδίως δε στην παραγωγή και προμήθεια βαλλιστικών πυραύλων. Μεταξύ αυτών: συμφωνία με τον Οργανισμό Αεροδιαστημικής Βιομηχανίας που έχει κατονομασθεί από την ΕΕ για την παραγωγή δορυφόρων· συνεργασία με το ιρανικό Υπουργείο Άμυνας και το Σώμα της ισλαμικής επαναστατικής φρουράς (IRGC) για διαγωνισμούς “έξυπνων” σκαφών· ευρύτερη συμφωνία με την αεροπορία του Σώματος της ισλαμικής επαναστατικής φρουράς (IRGC) που καλύπτει την ανάπτυξη και ενίσχυση των σχέσεων, της οργανωτικής και στρατηγικής συνεργασίας του πανεπιστημίου. Το SUT μετέχει στη συμφωνία μεταξύ 6 πανεπιστημίων που στηρίζουν την κυβέρνηση του Ιράν μέσω της αμυντικής έρευνας· επίσης, το SUT προσφέρει μεταπτυχιακά προγράμματα, με αντικείμενο την κατασκευή μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων (UAV), το περιεχόμενο των οποίων έχει οριστεί από το Υπουργείο Επιστημών, μεταξύ άλλων. Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει η ουσιαστική συνεργασία με την κυβέρνηση του Ιράν στον στρατιωτικό ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς, γεγονός που συνιστά στήριξη της κυβέρνησης του Ιράν.»

- 20 Ο Οργανισμός Αεροδιαστημικής Βιομηχανίας (στο εξής: ΑΙΟ) ενεγράφη στους καταλόγους με την ακόλουθη αιτιολογία:

«Ο ΑΙΟ εποπτεύει την ιρανική παραγωγή πυραύλων, και δη τους βιομηχανικούς ομίλους Shahid Hemmat, Shahid Bagheri και Fajr, που καταχωρίζονται και οι τρεις στην ΑΣΑΗΕ 1737 (2006). Επίσης, ο επικεφαλής και δύο άλλοι ανώτατοι αξιωματούχοι του ΑΙΟ καταχωρίζονται στην ίδια απόφαση.»

- 21 Η εγγραφή του ΣΙΕΦ στους καταλόγους αιτιολογείται ως εξής:

«Αρμόδιο για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν. Έχει τον επιχειρησιακό έλεγχο του ιρανικού προγράμματος βαλλιστικών πυραύλων. Έχει προβεί σε απόπειρες προμηθειών για τη στήριξη των ιρανικών προγραμμάτων βαλλιστικών πυραύλων και πυρηνικών.»

- 22 Με επιστολή της 10ης Νοεμβρίου 2014, το Συμβούλιο ενημέρωσε το προσφεύγον για την απόφασή του να επανεγγράψει το όνομά του στους καταλόγους.

- 23 Με επιστολή της 2ας Φεβρουαρίου 2015, το προσφεύγον ζήτησε από το Συμβούλιο να του γνωστοποιήσει το σύνολο των στοιχείων, των πληροφοριών και των αποδείξεων βάσει των οποίων είχε αποφασίσει να επανεγγράψει το όνομά του στους καταλόγους, καθώς και το όνομα του κράτους μέλους που είχε εισηγηθεί την εν λόγω επανεγγραφή.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 24 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Φεβρουαρίου 2015, το προσφεύγον άσκησε την υπό κρίση προσφυγή-αγωγή (στο εξής: προσφυγή).

- 25 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 17 Σεπτεμβρίου 2015, το προσφεύγον υπέβαλε αίτηση διεξαγωγής επ’ ακροατηρίου συζητήσεως, αναφέροντας τους λόγους για τους οποίους επιθυμούσε να ακουστεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 106, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου. Το Συμβούλιο δεν έλαβε θέση σχετικά με τη διεξαγωγή επ’ ακροατηρίου συζητήσεως εντός της ταχθείσας προθεσμίας. Κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (έβδομο τμήμα) δέχθηκε το αίτημα του προσφεύγοντος.

- 26 Το προσφεύγον ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει τις προσβαλλόμενες πράξεις κατά το μέρος που το αφορούν·
 - να υποχρεώσει το Συμβούλιο να του καταβάλει χρηματικό ποσό προς ανόρθωση της βλάβης που προκάλεσαν στη φήμη του οι προσβαλλόμενες πράξεις·
 - να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.
- 27 Το Συμβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·
 - να καταδικάσει το προσφεύγον στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

1. Επί του ακυρωτικού αιτήματος

- 28 Προς στήριξη του ακυρωτικού του αιτήματος, το προσφεύγον προβάλλει τέσσερις λόγους, εκ των οποίων ο πρώτος αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων του άμυνας και του δικαιώματος σε αποτελεσματική δικαστική προστασία, ο δεύτερος από πλάνη περί το δίκαιο και πολλαπλή πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, ο τρίτος από προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας και παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, ενώ ο τέταρτος από κατάχρηση εξουσίας.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος σε αποτελεσματική δικαστική προστασία

- 29 Πρώτον, το προσφεύγον αιτιάται το Συμβούλιο ότι δεν αναγράφει, στην από 10 Νοεμβρίου 2014 επιστολή του (βλ. σκέψη 22 ανωτέρω), την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως περί επανεγγραφής του ονόματός του στους καταλόγους. Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζει ότι το προσφεύγον είχε υποβάλει αίτηση επανεξετάσεως με την επιστολή του της 15ης Σεπτεμβρίου 2014.
- 30 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το Συμβούλιο επισύναψε στην προαναφερθείσα από 10 Νοεμβρίου 2014 επιστολή του, η οποία περιήλθε στο προσφεύγον στις 25 Νοεμβρίου 2014, αντίγραφο της δημοσιεύσεως των προσβαλλομένων πράξεων στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, όπου αναγράφεται ρητώς, στην επικεφαλίδα των ως άνω πράξεων, η ημερομηνία εκδόσεώς τους, ήτοι 7 Νοεμβρίου 2014.
- 31 Δεύτερον, το προσφεύγον αιτιάται το Συμβούλιο ότι δεν ικανοποίησε το αίτημά του για πρόσβαση στον φάκελο, το οποίο υπέβαλε με επιστολή της 2ας Φεβρουαρίου 2015. Ειδικότερα, το Συμβούλιο δεν κοινοποίησε στο προσφεύγον τα κρίσιμα εσωτερικά έγγραφα, σε αντίθεση με την πρακτική που έχει ακολουθήσει σε άλλες υποθέσεις σχετικές με την επιβολή περιοριστικών μέτρων. Εξάλλου, από ορισμένες ενδείξεις προκύπτει ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις εκδόθηκαν βάσει πληροφοριών οι οποίες δεν περιλαμβάνονταν στα έγγραφα που κοινοποιήθηκαν με την επιστολή του Συμβουλίου της 4ης Σεπτεμβρίου 2014. Το προσφεύγον υποστηρίζει συναφώς ότι τα έγγραφα αυτά δεν περιέχουν καμία απόδειξη για τη συνδρομή ενός εκ των λόγων εγγραφής που διαλαμβάνονται στις προσβαλλόμενες πράξεις, ο οποίος συνίσταται στο ότι το προσφεύγον «προσφέρει μεταπτυχιακά προγράμματα, με αντικείμενο την κατασκευή μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων (UAV), το περιεχόμενο των οποίων έχει οριστεί από το Υπουργείο Επιστημών, μεταξύ άλλων».

- 32 Επομένως, το προσφεύγον φρονεί ότι, μη παρέχοντάς του πλήρη πρόσβαση στον φάκελο σε ό,τι αφορά, μεταξύ άλλων, το όνομα του κράτους μέλους το οποίο εισηγήθηκε την επανεγγραφή του ονόματος του προσφεύγοντος στους καταλόγους, το Συμβούλιο προσέβαλε τα δικαιώματά του άμυνας και το δικαίωμά του σε αποτελεσματική δικαστική προστασία.
- 33 Διαπιστώνεται ότι το Συμβούλιο κοινοποίησε στο προσφεύγον, με την από 4 Σεπτεμβρίου 2014 επιστολή του με την οποία το ενημέρωνε σχετικά με την πρόθεσή του να επανεγγράψει το όνομά του στους καταλόγους (βλ. σκέψη 15 ανωτέρω), αποδεικτικά στοιχεία και πληροφορίες τα οποία διέθετε και στα οποία στηρίχθηκε προκειμένου να εκδώσει τις προσβαλλόμενες πράξεις. Στο υπόμνημά του αντικρούσεως, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι, εκτός των στοιχείων αυτών, ο φάκελός του περιείχε μόνο την εισήγηση και την αναθεωρημένη εισήγηση κράτους μέλους περί επανεγγραφής του ονόματος του προσφεύγοντος στους καταλόγους, καθώς και το σημείωμα που υποβλήθηκε από τη Γενική Γραμματεία προς την Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων (Coreper) και το Συμβούλιο ενόψει της εκδόσεως των προσβαλλομένων πράξεων. Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Σεπτεμβρίου 2015, το Συμβούλιο υπέβαλε τα έγγραφα αυτά.
- 34 Από τα έγγραφα όμως αυτά, στα οποία έχουν αποκρυφθεί το όνομα του κράτους μέλους το οποίο εισηγήθηκε την επανεγγραφή καθώς και το σύνολο των στοιχείων που δεν αφορούν το προσφεύγον, προκύπτει ότι δεν περιλαμβάνουν κρίσιμες πληροφορίες επιπλέον εκείνων που είχαν κοινοποιηθεί στο προσφεύγον με επιστολή της 4ης Σεπτεμβρίου 2014 και με τα συνημμένα στην επιστολή αυτή έγγραφα.
- 35 Επομένως, αφενός, διαπιστώνεται ότι τα όσα υποστηρίζει το προσφεύγον σχετικά με το ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις εκδόθηκαν βάσει πληροφοριών που δεν περιλαμβάνονταν στα έγγραφα τα οποία του κοινοποιήθηκαν με την επιστολή της 4ης Σεπτεμβρίου 2014 (βλ. σκέψη 31 ανωτέρω) είναι αβάσιμα.
- 36 Αφετέρου, επισημαίνεται ότι η ταυτότητα του κράτους μέλους το οποίο εισηγήθηκε την εγγραφή στους καταλόγους έχει, αυτή καθαυτήν, εμπιστευτικό χαρακτήρα ο οποίος εμποδίζει, για επιτακτικούς λόγους αναγόμενους στην ασφάλεια ή στις διεθνείς σχέσεις της Ένωσης ή των κρατών μελών της, τη γνωστοποίησή της στον ενδιαφερόμενο. Η μη γνωστοποίηση της πληροφορίας αυτής στο προσφεύγον δεν δύναται όμως να θίξει τα δικαιώματά του άμυνας και το δικαίωμά του σε αποτελεσματική δικαστική προστασία, στο μέτρο που δεν έχει αντίκτυπο στη δυνατότητα του προσφεύγοντος να προβάλλει λυσιτελώς τις παρατηρήσεις του όσον αφορά τους λόγους της εγγραφής του ονόματός του και τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων αυτοί θεμελιώνονται.
- 37 Ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο και από πολλαπλή πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως

- 38 Το προσφεύγον υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο ερμήνευσε κατά τρόπο εσφαλμένο το διαλαμβανόμενο στο άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως 2010/413 και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 267/2012 νομικό κριτήριο της παροχής στηρίξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν (στο εξής: επίδικο κριτήριο), επί του οποίου στηρίζεται η επανεγγραφή του ονόματός του στους καταλόγους με τις προσβαλλόμενες πράξεις. Το προσφεύγον υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το κριτήριο αυτό δεν καλύπτει τις δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον στρατιωτικό τομέα ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς, των οποίων γίνεται επίκληση στην αιτιολογία της εγγραφής του ονόματός του στους καταλόγους, ελλείψει συνδέσμου μεταξύ των δραστηριοτήτων αυτών και του προγράμματος διαδόσεως πυρηνικών όπλων της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν. Εξάλλου, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι τα έγγραφα τα οποία το Συμβούλιο κοινοποίησε ως αποδεικτικά στοιχεία δεν τεκμηριώνουν τους λόγους της εγγραφής του ονόματός του.

Επί της ερμηνείας του επίδικου κριτηρίου όσον αφορά τις δραστηριότητες στον στρατιωτικό τομέα ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς, στις οποίες αναφέρεται η αιτιολογία των προσβαλλομένων πράξεων

- 39 Πρώτον, το προσφεύγον αιτιάται το Συμβούλιο ότι βασίστηκε σε γραμματική ερμηνεία του επίδικου κριτηρίου, βάσει της οποίας μπορεί να καλύψει μια ευρύτατη ομάδα προσώπων, συμπεριλαμβανομένων και των Ιρανών φορολογουμένων. Κατά το προσφεύγον, το κριτήριο αυτό αναφέρεται αποκλειστικά σε στήριξη που επιτρέπει στην Κυβέρνηση του Ιράν να εξακολουθεί δραστηριότητες που συντελούν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων, πράγμα που προϋποθέτει την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της συνιστώσας «στήριξη» συμπεριφοράς και της εξακολουθήσεως τέτοιων δραστηριοτήτων. Η απαίτηση για την ύπαρξη μιας τέτοιας αιτιώδους συνάφειας απορρέει από την αιτιολογική σκέψη 13 της αποφάσεως 2012/35, από το άρθρο 215, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και από την απόφαση της 13ης Μαρτίου 2012, *Tay Za* κατά Συμβουλίου (C-376/10 P, Συλλογή, EU:C:2012:138, σκέψεις 61 και 67).
- 40 Κατά το προσφεύγον, από τη νομολογία επιβεβαιώνεται ότι, πρώτον, το επίδικο κριτήριο αναφέρεται αποκλειστικά στην παροχή στήριξης στην Κυβέρνηση του Ιράν ώστε αυτή να μπορεί να εξακολουθήσει δραστηριότητες διαδόσεως πυρηνικών όπλων. Δεύτερον, η ως άνω υλική, οικονομική ή υλικοτεχνική στήριξη πρέπει να έχει ιδιαίτερη «ποιοτική ή ποσοτική σημασία». Τρίτον, ο σκοπός του επίδικου κριτηρίου είναι να στερήσει την Κυβέρνηση του Ιράν από τις πηγές των εισοδημάτων της, προκειμένου να την υποχρεώσει να παύσει την ανάπτυξη του προγράμματός της διαδόσεως πυρηνικών όπλων. Το προσφεύγον επικαλείται ιδίως τις αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2014, *National Iranian Oil Company* κατά Συμβουλίου (T-578/12, EU:T:2014:678, σκέψεις 119 και 120), της 25ης Μαρτίου 2015, *Central Bank of Iran* κατά Συμβουλίου (T-563/12, Συλλογή, EU:T:2015:187, σκέψη 66), και της 25ης Ιουνίου 2015, *Iranian Offshore Engineering & Construction* κατά Συμβουλίου [T-95/14, Συλλογή (Αποσπάσματα), EU:T:2015:433, σκέψη 53].
- 41 Δεύτερον, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι η υποτιθέμενη συνεργασία του με διάφορα υπουργεία της Κυβερνήσεως του Ιράν δεν συνιστούσε στήριξη κατά την έννοια του επίδικου κριτηρίου, διότι οι εν λόγω δραστηριότητές του δεν είχαν την αναγκαία ποιοτική ή ποσοτική σημασία ώστε να τεκμαίρεται η εκ μέρους του παροχή οικονομικής ή υλικοτεχνικής στήριξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν που να ευνοεί την εξακολούθηση των δραστηριοτήτων διαδόσεως πυρηνικών όπλων.
- 42 Συναφώς, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι αποτελεί δημόσιο πανεπιστήμιο το οποίο χρηματοδοτείται από το ιρανικό κράτος. Επομένως, σε αντίθεση με τις μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον χρηματοοικονομικό τομέα ή στον τομέα του πετρελαίου και του αερίου, οι οποίες είχαν προηγουμένως εγγραφεί στους καταλόγους βάσει του επίδικου κριτηρίου, το προσφεύγον δεν παρέχει οικονομικούς πόρους στην Κυβέρνηση του Ιράν, ως προς τους οποίους θα μπορούσε να εικασθεί ότι ευνοούν την εξακολούθηση των δραστηριοτήτων της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν που σκοπούν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων.
- 43 Το προσφεύγον συνάγει εξ αυτού ότι, υπ' αυτές τις συνθήκες, ήταν έργο του Συμβουλίου να αποδείξει ότι, λόγω της ποιοτικής σημασίας τους, οι δραστηριότητες τις οποίες προσήπτε στο προσφεύγον επέτρεπαν στην Κυβέρνηση του Ιράν να εξακολουθήσει τις δραστηριότητές της που σκοπούν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων.
- 44 Το Συμβούλιο αμφισβητεί τα επιχειρήματα αυτά.
- 45 Από την αιτιολογία των προσβαλλομένων πράξεων προκύπτει (βλ. σκέψη 19 ανωτέρω) ότι το Συμβούλιο επανέγραψε το όνομα του προσφεύγοντος στους καταλόγους για τον λόγο ότι η «ουσιαστική συνεργασία [του προσφεύγοντος] με την κυβέρνηση του Ιράν στον στρατιωτικό ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς» συνιστούσε στήριξη της Κυβερνήσεως του Ιράν, κατά την έννοια του επίδικου κριτηρίου.

- 46 Προκειμένου να αποδείξει τη συνεργασία αυτή, το Συμβούλιο στηρίχθηκε, στο πλαίσιο των προσβαλλομένων πράξεων, σε ένα σύνολο στοιχείων:
- στην ύπαρξη συμφωνιών συνεργασίας με οργανισμούς της Κυβερνήσεως του Ιράν κατονομασθέντες από τα Ηνωμένα Έθνη ή την Ένωση οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον στρατιωτικό τομέα ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς, ιδίως δε στην παραγωγή και προμήθεια βαλλιστικών πυραύλων, ήτοι:
 - συμφωνία με τον ΑΙΟ για την παραγωγή δορυφόρων·
 - η συνεργασία με το ιρανικό Υπουργείο Άμυνας και το ΣΙΕΦ στο πλαίσιο διαγωνισμών για «έξυπνα» πλοία·
 - ευρύτερη συμφωνία με την αεροπορία του ΣΙΕΦ που καλύπτει την ανάπτυξη και ενίσχυση των σχέσεων τους και την οργανωτική και στρατηγική συνεργασία·
 - στη συμμετοχή του προσφεύγοντος σε συμφωνία μεταξύ έξι πανεπιστημίων που στηρίζουν την Κυβέρνηση του Ιράν μέσω της αμυντικής έρευνας·
 - στο γεγονός ότι το προσφεύγον προσφέρει μεταπτυχιακά προγράμματα, με αντικείμενο τον σχεδιασμό μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων [των αποκαλούμενων drones], το περιεχόμενο των οποίων έχει οριστεί από το Υπουργείο Επιστημών, Έρευνας και Τεχνολογίας.
- 47 Η εκτεθείσα στις σκέψεις 45 και 46 ανωτέρω αιτιολογία των προσβαλλομένων πράξεων καταδεικνύει σαφώς ότι το Συμβούλιο αιτιάται, κατ' ουσίαν, το προσφεύγον για παροχή στηρίξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν στον τομέα της στρατιωτικής έρευνας και τεχνολογίας ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς, ιδίως μέσω συμφωνιών συνεργασίας με τον ΑΙΟ και το ΣΙΕΦ, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους και δραστηριοποιούνται στους ως άνω τομείς (βλ. σκέψεις 20 και 21 ανωτέρω).
- 48 Πρέπει, επομένως, να εξετασθεί η επιχειρηματολογία του προσφεύγοντος κατά την οποία το επίδικο κριτήριο δεν καλύπτει δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον στρατιωτικό τομέα ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς, που αναπτύσσονται σε συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας ή με εγγεγραμμένους στους καταλόγους κρατικούς οργανισμούς, στην περίπτωση που το Συμβούλιο δεν αποδεικνύει ότι οι δραστηριότητες αυτές έχουν ποιοτική ή ποσοτική σημασία λόγω της οποίας μπορεί να θεωρηθεί ότι ευνοούν την εξακολούθηση του ιρανικού πυρηνικού προγράμματος που ενέχει τον κίνδυνο διαδόσεως των πυρηνικών όπλων (βλ. σκέψη 41 ανωτέρω).
- 49 Πρώτον, παρά τα όσα υποστηρίζει το προσφεύγον (βλ. σκέψη 39 ανωτέρω), το επίδικο κριτήριο δεν προϋποθέτει την απόδειξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της συνιστώσας στήριξη της Κυβερνήσεως του Ιράν συμπεριφοράς και της εξακολουθήσεως δραστηριοτήτων διαδόσεως πυρηνικών όπλων.
- 50 Βεβαίως, κατά τη νομολογία, το επίδικο κριτήριο δεν αφορά κάθε μορφή στηρίξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν, αλλά τις μορφές στηρίξεως οι οποίες, λόγω της ποσοτικής ή της ποιοτικής σημασίας τους, συμβάλλουν στην εξακολούθηση των δραστηριοτήτων του Ιράν στον πυρηνικό τομέα. Ερμηνευόμενο υπό τον έλεγχο του δικαστή της Ένωσης, σε σχέση με τον σκοπό της ασκήσεως πίεσεως στην Κυβέρνηση του Ιράν προκειμένου να υποχρεωθεί να παύσει τις δραστηριότητές της που συντελούν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων, το επίδικο κριτήριο οριοθετεί, επομένως, κατά τρόπο αντικειμενικό μια κατηγορία προσώπων και οντοτήτων στα οποία μπορούν να επιβληθούν μέτρα δεσμεύσεως κεφαλαίων (απόφαση National Iranian Oil Company κατά Συμβουλίου, σκέψη 40 ανωτέρω, EU:T:2014:678, σκέψη 119).
- 51 Ειδικότερα, υπό το φως του σκοπού των μέτρων δεσμεύσεως κεφαλαίων, για τον οποίο έγινε λόγος στη σκέψη 50 ανωτέρω, από το επίδικο κριτήριο προκύπτει σαφώς ότι αφορά στοχευμένα και επιλεκτικά ίδιες δραστηριότητες του οικείου προσώπου ή οντότητας οι οποίες, έστω και αν δεν έχουν αυτές καθαυτές άμεσο ή έμμεσο σύνδεσμο με τη διάδοση των πυρηνικών όπλων, είναι εντούτοις

ικανές να ευνοήσουν τη διάδοση αυτή, παρέχοντας στην Κυβέρνηση του Ιράν πόρους ή μέσα, ιδίως υλικής, οικονομικής ή υλικοτεχνικής φύσεως, ώστε αυτή να μπορεί να εξακολουθήσει τις δραστηριότητες διαδόσεως πυρηνικών όπλων (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, αποφάσεις National Iranian Oil Company κατά Συμβουλίου, σκέψη 40 ανωτέρω, EU:T:2014:678, σκέψη 120, και της 29ης Απριλίου 2015, National Iranian Gas Company κατά Συμβουλίου, T-9/13, EU:T:2015:236, σκέψη 62).

- 52 Παρά όμως την προβαλλόμενη από το προσφεύγον ερμηνεία, από την εκτιθέμενη στις σκέψεις 50 και 51 ανωτέρω νομολογία δεν προκύπτει ότι η έννοια της «στηρίξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν» προϋποθέτει την απόδειξη ενός συνδέσμου μεταξύ της ως άνω στηρίξεως και των δραστηριοτήτων της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν στον πυρηνικό τομέα. Συναφώς, ορθώς υποστηρίζει το Συμβούλιο ότι το προσφεύγον συγχέει, αφενός, το διαλαμβανόμενο στο άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως 2010/413 και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 267/2012 κριτήριο της παροχής στηρίξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν, που είναι και το μόνο κρίσιμο εν προκειμένω κριτήριο και, αφετέρου, το διαλαμβανόμενο στο άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο β', της ως άνω αποφάσεως και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', του ως άνω κανονισμού κριτήριο της παροχής «στ[ηρίξεως] σε επικίνδυνες πυρηνικές δραστηριότητες του Ιράν όσον αφορά τη διάδοση πυρηνικών όπλων ή την εκ μέρους του ανάπτυξη συστημάτων εκτόξευσης πυρηνικών όπλων» (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση National Iranian Oil Company κατά Συμβουλίου, σκέψη 40 ανωτέρω, EU:T:2014:678, σκέψη 139). Η εφαρμογή όμως του πρώτου κριτηρίου δεν προϋποθέτει ότι υφίσταται ορισμένος βαθμός μιας, έστω και έμμεσης, συνδέσεως με τις δραστηριότητες του Ιράν στον πυρηνικό τομέα, πράγμα που απαιτείται για τους σκοπούς της εφαρμογής του προαναφερθέντος δεύτερου κριτηρίου, το οποίο αφορά την παροχή στηρίξεως στις δραστηριότητες του Ιράν στον πυρηνικό τομέα (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, Συλλογή, EU:C:2013:776, σκέψη 80· απόφαση Central Bank of Iran κατά Συμβουλίου, σκέψη 40 ανωτέρω, EU:T:2015:187, σκέψη 66).
- 53 Ειδικότερα, σχετικά με το επίδικο κριτήριο, από την αιτιολογική σκέψη 13 της αποφάσεως 2012/35 (βλ. σκέψη 6 ανωτέρω), με την οποία το κριτήριο αυτό εισήχθη στο άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως 2010/413, προκύπτει ρητώς ότι το Συμβούλιο, εκτιμώντας ότι η παροχή στηρίξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν μπορούσε να ευνοήσει την εξακολούθηση δραστηριοτήτων ικανών να συντελέσουν στη διάδοση πυρηνικών όπλων ή την ανάπτυξη φορέων τέτοιων όπλων, θέλησε να διευρύνει τα κριτήρια εγγραφής στους καταλόγους επεκτείνοντας τη λήψη μέτρων δεσμεύσεως κεφαλαίων στα πρόσωπα και τις οντότητες που παρέχουν στήριξη στην εν λόγω Κυβέρνηση, χωρίς να απαιτεί η στήριξη αυτή να συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με τέτοιες δραστηριότητες (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση National Iranian Oil Company κατά Συμβουλίου, σκέψη 40 ανωτέρω, EU:T:2014:678, σκέψη 118).
- 54 Επομένως, ο σύνδεσμος μεταξύ της παροχής στηρίξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν και της εξακολουθήσεως των δραστηριοτήτων διαδόσεως πυρηνικών όπλων προβλέπεται ρητώς από την εφαρμοστέα νομοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό, το επίδικο κριτήριο πρέπει να νοηθεί υπό την έννοια ότι αφορά οποιαδήποτε στήριξη η οποία, έστω και αν δεν συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με την ανάπτυξη της διαδόσεως των πυρηνικών όπλων, είναι εντούτοις ικανή, λόγω της ποιοτικής ή ποσοτικής σημασίας της, να ευνοήσει μια τέτοια ανάπτυξη, παρέχοντας στην Κυβέρνηση του Ιράν πόρους ή μέσα ιδίως υλικής, οικονομικής ή υλικοτεχνικής φύσεως. Επομένως, το Συμβούλιο δεν οφείλει να αποδείξει τον σύνδεσμο μεταξύ της συνιστώσας στήριξη συμπεριφοράς και της διευκολύνσεως των δραστηριοτήτων διαδόσεως πυρηνικών όπλων, εφόσον ο σύνδεσμος αυτός προβλέπεται από τους εφαρμοστέους γενικούς κανόνες (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, αποφάσεις National Iranian Oil Company κατά Συμβουλίου, σκέψη 40 ανωτέρω, EU:T:2014:678, σκέψη 140· Central Bank of Iran κατά Συμβουλίου, σκέψη 40 ανωτέρω, EU:T:2015:187, σκέψη 81, και National Iranian Gas Company κατά Συμβουλίου, σκέψη 51 ανωτέρω, EU:T:2015:236, σκέψη 65).

- 55 Πρέπει επομένως να απορριφθούν τα όσα προβάλλει το προσφεύγον σχετικά με το ότι η υπομνησθείσα στις σκέψεις 53 και 54 ανωτέρω ερμηνεία του επίδικου κριτηρίου είναι αμιγώς γραμματική και συνεπάγεται την υπαγωγή στους καταλόγους μιας ευρύτατης ομάδας προσώπων (βλ. σκέψη 39 ανωτέρω). Ειδικότερα, η ως άνω ερμηνεία του επίδικου κριτηρίου, δεδομένου του νομικού πλαισίου του, αφορά στοχευμένα μια καθορισμένη κατηγορία προσώπων (βλ. σκέψεις 50 και 51 ανωτέρω) και δεν μπορεί να καλύψει την απλή εκπλήρωση νόμιμων, ιδίως φορολογικών, υποχρεώσεων (απόφαση *National Iranian Oil Company* κατά Συμβουλίου, σκέψη 40 ανωτέρω, EU:T:2014:678, σκέψη 121).
- 56 Το δε άρθρο 215, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και η απόφαση *Tay Za* κατά Συμβουλίου, σκέψη 39 ανωτέρω (EU:C:2012:138), τα οποία επίσης επικαλείται το προσφεύγον, δεν ασκούν επιρροή εν προκειμένω, καθόσον ο κανονισμός 267/2012, που εφαρμόστηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό 1202/2014, στηρίζεται στο άρθρο 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και καθόσον τα μέτρα τα οποία εξέτασε το Δικαστήριο στην προαναφερθείσα απόφαση είχαν εκδοθεί επί τη βάσει των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ και εντάσσονταν στο εντελώς διαφορετικό νομικό πλαίσιο των περιοριστικών μέτρων κατά της Δημοκρατίας της Ένωσης της Μιανμάρ.
- 57 Δεύτερον, είναι επίσης απορριπτέο το επιχείρημα του προσφεύγοντος κατά το οποίο, καθόσον η προσαπτόμενη σε αυτό στήριξη στην Κυβέρνηση του Ιράν δεν είναι οικονομικής φύσεως, σε αντίθεση με τη στήριξη την οποία παρέχουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις δραστηριοποιούμενες στον τομέα του πετρελαίου ή του αερίου, που είχαν προηγουμένως εγγραφεί στους καταλόγους βάσει του επίδικου κριτηρίου, είναι έργο του Συμβουλίου να αποδείξει ότι η παρεχόμενη στήριξη ευνοεί την εξακολούθηση των δραστηριοτήτων διαδόσεως πυρηνικών όπλων (βλ. σκέψεις 42 και 43 ανωτέρω).
- 58 Ασφαλώς, στις αποφάσεις τις οποίες επικαλείται το προσφεύγον (βλ. σκέψη 40 ανωτέρω), που αφορούν ιδίως τον τομέα του πετρελαίου και του αερίου στο Ιράν, το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε ότι η δραστηριότητα κρατικών επιχειρήσεων του ως άνω τομέα (απόφαση *National Iranian Oil Company* κατά Συμβουλίου, σκέψη 40 ανωτέρω, EU:T:2014:678, σκέψη 141) ή επιχειρήσεων που παρείχαν υλικοτεχνική στήριξη στην Κυβέρνηση του Ιράν στον εν λόγω τομέα (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση *Iranian Offshore Engineering & Construction* κατά Συμβουλίου, σκέψη 40 ανωτέρω, EU:T:2015:433, σκέψη 54) πληρούσε το επίδικο κριτήριο, τονίζοντας, κατ' ουσίαν, ότι η εφαρμοστέα νομοθεσία, ιδίως η αιτιολογική σκέψη 22 της αποφάσεως 2010/413 (βλ. σκέψη 5 ανωτέρω), η αιτιολογική σκέψη 8 της αποφάσεως 2012/35 (βλ. σκέψη 6 ανωτέρω) και η αιτιολογική σκέψη 16 της αποφάσεως 2012/635 (βλ. σκέψη 9 ανωτέρω), είχε δημιουργήσει σύνδεσμο μεταξύ της πηγής εισοδημάτων την οποία αντλούσε από τον ως άνω τομέα η Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν και της χρηματοδοτήσεως των δραστηριοτήτων που συντελούν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων.
- 59 Το επίδικο κριτήριο δεν μπορεί όμως να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι σκοπός του είναι αποκλειστικά να στερήσει την Κυβέρνηση του Ιράν από τις πηγές των εισοδημάτων της και να την υποχρεώσει κατ' αυτόν τον τρόπο να παύσει τις δραστηριότητές της διαδόσεως πυρηνικών όπλων. Ειδικότερα, το κριτήριο αυτό αφορά οποιαδήποτε στήριξη η οποία, λόγω της ποιοτικής ή ποσοτικής σημασίας της, δύναται να ευνοήσει την εξακολούθηση των δραστηριοτήτων αυτών, τούτο δε πρέπει να εκτιμηθεί βάσει όλων των συναφών διατάξεων της εφαρμοστέας νομοθεσίας (βλ. σκέψη 54 ανωτέρω). Η αιτιολογική σκέψη 13 της αποφάσεως 2012/35 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 267/2012 αναφέρουν ενδεικτικώς ότι μπορεί να πρόκειται για υλική, υλικοτεχνική ή οικονομική στήριξη.
- 60 Πρέπει επομένως να εξακριβωθεί, τρίτον, αν, στο πλαίσιο της εφαρμοστέας νομοθεσίας, δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον στρατιωτικό τομέα ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς, που δεν αντιστοιχούν σε κάποιο από τα τρία είδη στήριξης —υλική, οικονομική ή υλικοτεχνική— που ενδεικτικώς αναφέρονται στη νομοθεσία αυτή (βλ. σκέψη 59 ανωτέρω), δύνανται να υπαχθούν στο επίδικο κριτήριο.

- 61 Συναφώς, επισημαίνεται ότι από την απόφαση 2010/413 και τον κανονισμό 267/2012 προκύπτει ότι είναι δυνατή η λήψη περιοριστικών μέτρων εις βάρος προσώπων ή οντοτήτων που συνεργούν στην απόκτηση από την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν, στον στρατιωτικό τομέα ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς, απαγορευμένων αγαθών και τεχνολογιών ή που παρέχουν τεχνική βοήθεια σε συσχετισμό με τα ως άνω αγαθά και τεχνολογίες. Ειδικότερα, στους γενικούς κανόνες των εφαρμοστέων διατάξεων, ο νομοθέτης της Ένωσης έχει προβλέψει τον σύνδεσμο μεταξύ των τελευταίων και της διαδόσεως των πυρηνικών όπλων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση Συμβούλιο κατά Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, σκέψη 52 ανωτέρω, EU:C:2013:776, σκέψη 76).
- 62 Ιδίως, το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως 2010/413 απαγορεύει την προμήθεια, πώληση ή μεταβίβαση στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν οπλισμού και παντός τύπου συναφών υλικών, περιλαμβανομένων των στρατιωτικών οχημάτων και εξοπλισμών. Εξάλλου, βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 267/2012, απαγορεύεται η παροχή, άμεσα ή έμμεσα, τεχνικής συνδρομής που συνδέεται με τα αγαθά και την τεχνολογία τα οποία απαριθμούνται στον κοινό στρατιωτικό κατάλογο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 17 Μαρτίου 2014 (ΕΕ C 107, σ. 1, στο εξής: κοινός στρατιωτικός κατάλογος), ή με την παροχή, κατασκευή, συντήρηση και χρήση αγαθών που απαριθμούνται στον ως άνω κατάλογο, σε οποιοδήποτε πρόσωπο, οντότητα ή οργανισμό του Ιράν ή για χρήση στο Ιράν.
- 63 Ως εκ τούτου, προβλέποντας μια τέτοια απαγόρευση ως προς ορισμένους στρατιωτικούς εξοπλισμούς, στο πλαίσιο του κανονισμού 267/2012, ο νομοθέτης καθιέρωσε σύνδεσμο μεταξύ της αποκτήσεως από την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν αυτού του είδους εξοπλισμών και της εξακολουθήσεως από την Κυβέρνηση του Ιράν των δραστηριοτήτων που συντελούν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων ή της αναπτύξεως φορέων τέτοιων όπλων.
- 64 Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από τα ψηφίσματα 1737 (2006) και 1929 του Συμβουλίου Ασφαλείας, εκδοθέντα αντιστοίχως στις 23 Δεκεμβρίου 2006 και στις 9 Ιουνίου 2010, των οποίων γίνεται μνεία αντιστοίχως στις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 4 της αποφάσεως 2012/35. Ειδικότερα, οι γενικοί κανόνες της Ένωσης οι οποίοι προβλέπουν τη λήψη περιοριστικών μέτρων πρέπει να ερμηνευθούν υπό το πρίσμα του γράμματος και του σκοπού των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας τα οποία εφαρμόζουν (αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2011, Bank Melli Iran κατά Συμβουλίου, C-548/09 P, Συλλογή, EU:C:2011:735, σκέψη 104, και της 25ης Απριλίου 2012, Manufacturing Support & Procurement Kala Naft κατά Συμβουλίου, T-509/10, Συλλογή, EU:T:2012:201, σκέψη 83). Τα δύο προαναφερθέντα ψηφίσματα αναφέρονται όμως στη λήψη μέτρων ικανών να εμποδίσουν την ανάπτυξη από την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν νευραλγικών τεχνολογιών για την ενίσχυση του πυρηνικού και του πυραυλικού της προγράμματος. Ειδικότερα, στους καταλόγους των εξοπλισμών και των τεχνολογιών των οποίων τα εν λόγω ψηφίσματα απαγορεύουν την προμήθεια στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν και στους οποίους παραπέμπει ειδικότερα το ψήφισμα 1929 περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι δορυφόροι και τα μη επανδρωμένα εναέρια οχήματα.
- 65 Επομένως, η παροχή στηρίξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν όσον αφορά την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη, στον στρατιωτικό τομέα ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς, πληροί το επίδικο κριτήριο όταν σχετίζεται με εξοπλισμούς ή τεχνολογίες του κοινού στρατιωτικού καταλόγου, των οποίων η απόκτηση από την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν απαγορεύεται (βλ. σκέψη 62 ανωτέρω).
- 66 Διευκρινίζεται συναφώς ότι ο κοινός στρατιωτικός κατάλογος απαριθμεί μεταξύ άλλων τους ακόλουθους εξοπλισμούς:

«ML9 Πολεμικά πλοία (επιφανείας ή υποβρύχια), ειδικός ναυτικός εξοπλισμός, εξαρτήματα, συστατικά μέρη τους και άλλα σκάφη επιφανείας, ως εξής:

[...]

α. Πλοία και συστατικά μέρη τους, ως εξής:

1. Πλοία (επιφανείας ή υποβρύχια) ειδικά σχεδιασμένα ή τροποποιημένα για στρατιωτική χρήση ανεξαρτήτως της τρέχουσας κατάστασης επισκευής ή επιχειρησιακής κατάστασης και ανεξαρτήτως αν περιέχουν συστήματα εκτόξευσης όπλων ή θωράκιση, και κύτη ή μέρη των κυτών των πλοίων αυτών, και συστατικά μέρη τους ειδικά σχεδιασμένα για στρατιωτική χρήση

[...]

ML 10 “Αεροσκάφη”, “οχήματα ελαφρύτερα του αέρα”, μη επανδρωμένα εναέρια οχήματα, αεροκινητήρες και εξοπλισμός “αεροσκαφών”, συναφής εξοπλισμός και συστατικά μέρη ως εξής, ειδικά σχεδιασμένα ή τροποποιημένα για στρατιωτική χρήση:

[...]

γ. Μη επανδρωμένα αεροσκάφη και συναφής εξοπλισμός, ως εξής, καθώς και συστατικά μέρη σχεδιασμένα ειδικά γι’ αυτά:

1. Μη επανδρωμένα εναέρια οχήματα, τηλεκατευθυνόμενα εναέρια οχήματα, αυτόνομα προγραμματιζόμενα οχήματα και μη επανδρωμένα “οχήματα ελαφρύτερα του αέρα”

[...]

ML 11 Ηλεκτρονικός εξοπλισμός, [δορυφορικός εξοπλισμός], ως εξής:

[...]

γ. [δορυφόρος] ειδικά σχεδιασμένο[ς] ή τροποποιημένο[ς] για στρατιωτική χρήση και συστατικά μέρη [δορυφόρου] ειδικά σχεδιασμένα για στρατιωτική χρήση.»

⁶⁷ Κατά συνέπεια, η παροχή στηρίξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν σε ό,τι αφορά ιδίως τον σχεδιασμό, την παραγωγή ή την ανάπτυξη δορυφόρων, πλοίων ή μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων που πληρούν τις προδιαγραφές του κοινού στρατιωτικού καταλόγου ανταποκρίνεται στο επίδικο κριτήριο, χωρίς να βαρύνεται το Συμβούλιο με την απόδειξη του ότι, λόγω της σημασίας της, η στήριξη αυτή ευνοεί την εξακολούθηση των δραστηριοτήτων διαδόσεως πυρηνικών όπλων.

⁶⁸ Τέταρτον, πρέπει πάντως να υπογραμμισθεί ότι, εν πάση περιπτώσει, το ζήτημα αν μια συμπεριφορά πληροί το επίδικο κριτήριο πρέπει να εξετασθεί βάσει του συνολικού νομικού και πραγματικού πλαισίου. Επομένως, σε περίπτωση που το Συμβούλιο δεν είναι σε θέση να αποδείξει ότι οι επίδικες δραστηριότητες αφορούν δορυφόρους ή «έξυπνα» πλοία τα οποία όντως πληρούν τις προδιαγραφές του κοινού στρατιωτικού καταλόγου, είναι δυνατόν να θεωρηθεί, βάσει του γεγονότος ότι οι δραστηριότητες αυτές διενεργούνται σε συνεργασία με τον ΑΙΟ, όσον αφορά την παραγωγή δορυφόρων, ή με το ιρανικό Υπουργείο Άμυνας και το ΣΙΕΦ στο πλαίσιο διαγωνισμών για «έξυπνα» πλοία και εφόσον τα όσα υποστηρίζει το Συμβούλιο σχετικά με την ως άνω συνεργασία τεκμηριώνονται επαρκώς, ότι η εν λόγω στήριξη προς την Κυβέρνηση του Ιράν είναι αρκούντως σημαντική ώστε να πληροί το επίδικο κριτήριο.

69 Ειδικότερα, ο ΑΙΟ, ως προς τον οποίο οι προσβαλλόμενες πράξεις αναφέρουν ότι έχει κατονομασθεί από την Ένωση «για την παραγωγή δορυφόρων», είναι εγγεγραμμένος στους καταλόγους με την αιτιολογία ότι «εποπτεύει την ιρανική παραγωγή πυραύλων», μεταξύ των οποίων και τρεις βιομηχανικούς ομίλους που αποτελούν αντικείμενο του ψηφίσματος 1737 (2006) του Συμβουλίου Ασφαλείας. Το δε ΣΙΕΦ έχει εγγραφεί στους καταλόγους με την ακόλουθη αιτιολογία:

«Αρμόδιο για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν. Έχει τον επιχειρησιακό έλεγχο του ιρανικού προγράμματος βαλλιστικών πυραύλων. Έχει προβεί σε απόπειρες προμηθειών για τη στήριξη των ιρανικών προγραμμάτων βαλλιστικών πυραύλων και πυρηνικών.»

70 Υπ' αυτές τις συνθήκες, η, μη αμφισβητούμενη εν προκειμένω από το προσφεύγον, άμεση εμπλοκή του ΑΙΟ όσον αφορά την παραγωγή πυραύλων του Ιράν και του ΣΙΕΦ στο πυρηνικό πρόγραμμα και στον επιχειρησιακό έλεγχο του προγράμματος βαλλιστικών πυραύλων του Ιράν επιτρέπει τη συναγωγή τεκμηρίου ότι δραστηριότητες οι οποίες διεξάγονται σε συνεργασία με τους ως άνω οργανισμούς της Κυβερνήσεως του Ιράν και αφορούν την παραγωγή δορυφόρων και την ανάπτυξη «έξυπνων» πλοίων έχουν αναμφίβολη σημασία όσον αφορά τη διεξαγωγή του ενέχοντος τον κίνδυνο διαδόσεως των πυρηνικών όπλων προγράμματος ή την ανάπτυξη φορέων πυρηνικών όπλων.

71 Εν προκειμένω, πρέπει να εξακριβωθεί αν τα όσα προβάλλει το Συμβούλιο σχετικά με την άσκηση τέτοιων δραστηριοτήτων εκ μέρους του προσφεύγοντος τεκμηριώνονται επαρκώς.

Επί των αποδεικτικών στοιχείων τα οποία επικαλείται το Συμβούλιο

72 Το προσφεύγον υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο δεν απέδειξε ότι οι δραστηριότητες για τις οποίες γίνεται λόγος στα έγγραφα τα οποία προσκόμισε καταδεικνύουν, συνολικώς εκτιμώμενες, «ουσιαστική συνεργασία με την κυβέρνηση του Ιράν στον στρατιωτικό ή σε άλλους συναφείς προς αυτόν τομείς». Ειδικότερα, το Συμβούλιο δεν διευκρίνισε ποιο είδος στήριξης προς την Κυβέρνηση του Ιράν απέρρευσε από τη συνεργασία του προσφεύγοντος με τον ΑΙΟ και με το ΣΙΕΦ. Η συνεργασία του προσφεύγοντος με την κυβέρνηση της χώρας του, όπως έχουν πράξει και άλλα ιρανικά πανεπιστήμια, θα προσidiaζε σε κάθε επιστημονικό και τεχνολογικό ερευνητικό ίδρυμα οποιασδήποτε χώρας του κόσμου.

73 Εξάλλου, το Συμβούλιο δεν έλεγξε την ορθότητα των πληροφοριών που περιείχαν τα έγγραφα τα οποία προσκόμισε, τα οποία, στην πλειοψηφία τους, δεν αποτελούν παρά μεταφράσεις, από το Συμβούλιο, δελτίων Τύπου, ήτοι πληροφορίες από δεύτερο χέρι. Επιπλέον, το πρωτότυπο των εγγράφων αυτών είχε συνταχθεί στα φαρσί και ορισμένα από τα ως άνω πρωτότυπα κείμενα δεν κοινοποιήθηκαν από το Συμβούλιο.

74 Κατά το Συμβούλιο, η συνεργασία του προσφεύγοντος, την οποία αποδεικνύουν τα προσκομισθέντα από το Συμβούλιο έγγραφα, αφενός, με το Υπουργείο Άμυνας και, αφετέρου, με τον ΑΙΟ και το ΣΙΕΦ, που αποτελούν οντότητες ελεγχόμενες από το ιρανικό κράτος οι οποίες έχουν εγγραφεί στους καταλόγους λόγω του ρόλου τους στα προγράμματα βαλλιστικών πυραύλων της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν, συνιστά στήριξη της Κυβερνήσεως του Ιράν κατά την έννοια του επίδικου κριτηρίου.

75 Εν προκειμένω, πρέπει να εκτιμηθεί η αποδεικτική αξία των στοιχείων τα οποία επικαλέσθηκε το Συμβούλιο προς θεμελίωση του καθενός από τους λόγους επανεγγραφής του ονόματος του προσφεύγοντος στους καταλόγους, που εκτίθενται στις προσβαλλόμενες πράξεις (βλ. σκέψη 46 ανωτέρω), προκειμένου να εξακριβωθεί αν, βάσει του περιεχομένου και της εκτάσεως του επίδικου κριτηρίου, τα οποία διευκρινίζονται ιδίως στις σκέψεις 54 και 67 έως 70 ανωτέρω, οι λόγοι αυτοί τεκμηριώνονται επαρκώς κατά νόμον (βλ. σκέψεις 77 έως 103 κατωτέρω). Βάσει της εξετάσεως αυτής θα καταστεί δυνατόν να διαπιστωθεί αν, συνολικώς εκτιμώμενοι, οι λόγοι αυτοί δικαιολογούν κατά συνέπεια την επανεγγραφή του ονόματος του προσφεύγοντος (βλ. σκέψη 104 κατωτέρω).

76 Καταρχάς, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα το οποίο προέβαλε το προσφεύγον κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και το οποίο συνίσταται στο ότι τα έγγραφα τα οποία επικαλέσθηκε το Συμβούλιο προς θεμελίωση των λόγων της εγγραφής του ονόματός του στις προσβαλλόμενες πράξεις ήταν πεπαλαιωμένα. Ειδικότερα, όσον αφορά την ανάπτυξη δορυφόρων και «έξυπνων» πλοίων, η πλειονότητα των εγγράφων τα οποία επικαλέσθηκε το Συμβούλιο χρονολογούνται από το 2012 και μαρτυρούν μια συνεργασία χωρίς συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης (MD 176/14 RELEX, MD 177/14 RELEX, MD 178/14 RELEX). Επιπλέον, το έγγραφο MD 179/14 RELEX, σχετικά με ομιλία του αρχηγού των ναυτικών δυνάμεων του ΣΙΕΦ, το οποίο προήλθε από τον δικτυακό τόπο του προσφεύγοντος, χρονολογείται από τον Ιανουάριο του 2014. Όσον αφορά τη συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του προσφεύγοντος και της αεροπορίας του ΣΙΕΦ, υπενθυμίζεται ότι το έγγραφο MD 180/14 RELEX παρέμενε αναρτημένο στον ως άνω δικτυακό τόπο κατά το χρονικό σημείο της εκδόσεως των προσβαλλομένων πράξεων.

– Επί της συμφωνίας με τον ΑΙΟ για την παραγωγή δορυφόρων

77 Προς στήριξη των όσων υποστηρίζει περί συμφωνίας του προσφεύγοντος με τον ΑΙΟ για την παραγωγή δορυφόρων, το Συμβούλιο προσκόμισε τα έγγραφα MD 176/14 RELEX και MD 177/14 RELEX, τα οποία περιέχονταν στον φάκελό του (βλ. σκέψη 15 ανωτέρω). Πρόκειται για αντίγραφα δικτυακών σελίδων προερχόμενα από τα αρχεία δημοσιογραφικών ερευνών του BBC, συνταχθέντα στα αγγλικά, τα οποία επαναλαμβάνουν το κείμενο δύο αναφορών του Islamic Republic News Agency (IRNA), ήτοι του πρακτορείου Τύπου της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν. Όπως επισημαίνει το προσφεύγον, οι αναφορές αυτές του IRNA δεν προσκομίσθηκαν. Το προσφεύγον πάντως δεν αμφισβητεί την ορθότητα των πληροφοριών τις οποίες περιέχουν τα έγγραφα του BBC. Κατ' ουσίαν, υποστηρίζει ότι οι πληροφορίες αυτές δεν δικαιολογούν την επανεγγραφή του ονόματός του στους καταλόγους.

78 Το πρώτο από τα έγγραφα αυτά (MD 176/14 RELEX), με ημερομηνία 3 Φεβρουαρίου 2012 και επικεφαλίδα «Iran to have greater achievements in space industry — defence minister» («Σύμφωνα με τον Υπουργό Άμυνας, το Ιράν πρόκειται να πραγματοποιήσει μεγαλύτερα επιτεύγματα στη διαστημική βιομηχανία»), αναφέρεται στην ανακοίνωση από τον Ιρανό Υπουργό Άμυνας της εκτοξεύσεως από τον ΑΙΟ ενός δορυφόρου ο οποίος σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε από τους φοιτητές του προσφεύγοντος, υπό την καθοδήγηση ενός μέλους του High Council of Space. Σύμφωνα με δήλωση του διευθυντή του ΑΙΟ, την οποία επίσης παραθέτει το προαναφερθέν έγγραφο, πρόκειται για τηλεχειριζόμενο δορυφόρο δοκιμών, ο οποίος βιντεοσκοπεί τη Γη με μεγαλύτερη ακρίβεια. Ο μικροδορυφόρος αυτός, βάρους 50 kg, έχει διάφορες εφαρμογές σε ποικίλους τομείς, όπως η μετεωρολογία, η διαχείριση φυσικών καταστροφών και η μέτρηση της θερμοκρασίας και της υγρασίας του αέρα.

79 Το δεύτερο έγγραφο (MD 177/14 RELEX), με ημερομηνία 2 Οκτωβρίου 2012 και επικεφαλίδα «Iran to launch more satellites this year» («Το Ιράν πρόκειται να εκτοξεύσει εφέτος και άλλους δορυφόρους»), αναφέρεται στην αναγγελία από τον διευθυντή του ΑΙΟ της εκτοξεύσεως ενός άλλου δορυφόρου ο οποίος θα κατασκευαστεί από το προσφεύγον, θα είναι εξοπλισμένος με ηλιακούς συλλέκτες και θα έχει ως αποστολή να φωτογραφήσει τη Γη από ύψος 250 έως 370 km.

80 Το προσφεύγον υποστηρίζει ότι το έγγραφο MD 176/14 RELEX αφορά μικροδορυφόρο ο οποίος προορίζεται για ειρηνικούς σκοπούς. Εξάλλου, το προσφεύγον δεν μετέσχε στον σχεδιασμό και στην κατασκευή των συστημάτων εκτόξευσης ή στην εκτόξευση του δορυφόρου αυτού, ούτε του δορυφόρου στον οποίο αναφέρεται το έγγραφο MD 177/14 RELEX. Τα προαναφερθέντα έγγραφα δεν περιέχουν ουδεμία απόδειξη περί του ότι ο σχεδιασμός και η κατασκευή των δορυφόρων στους οποίους αναφέρονται ευνοούν την εξακολούθηση από την Κυβέρνηση του Ιράν των δραστηριοτήτων της σχετικά με τη διάδοση πυρηνικών όπλων.

81. Επισημαίνεται ότι τα έγγραφα MD 176/14 RELEX και MD 177/14 RELEX δεν περιέχουν στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι οι δύο δορυφόροι στους οποίους αναφέρονται σχεδιάστηκαν ή τροποποιήθηκαν ειδικά για στρατιωτική χρήση, κατά την έννοια του κοινού στρατιωτικού καταλόγου (βλ. σκέψη 66 ανωτέρω). Εξάλλου, τα έγγραφα αυτά δεν κάνουν λόγο για συμφωνία μεταξύ του προσφεύγοντος και του ΑΙΟ έχουσα ως αντικείμενο την παραγωγή δορυφόρων.
82. Το γεγονός όμως ότι η εκτόξευση του πρώτου δορυφόρου από τον ΑΙΟ ανακοινώθηκε από το ιρανικό Υπουργείο Άμυνας (βλ. σκέψη 78 ανωτέρω) μαρτυρεί τη σπουδαιότητα του δορυφόρου αυτού στο πλαίσιο του στρατιωτικού τομέα ή συναφών προς αυτόν τομέων. Εξάλλου, το γεγονός ότι ο ΑΙΟ, ο οποίος προβαίνει στην εκτόξευση των δορυφόρων, είναι εγγεγραμμένος στους καταλόγους λόγω της εμπλοκής του στην παραγωγή πυραύλων επιβεβαιώνει την ως άνω θεώρηση (βλ. σκέψη 70 ανωτέρω). Στο πλαίσιο αυτό, δεν ασκεί επιρροή η απουσία οποιασδήποτε εμπλοκής του προσφεύγοντος στον σχεδιασμό και την παραγωγή των συστημάτων εκτόξευσης, την οποία επικαλείται το προσφεύγον, δεδομένου ότι το Συμβούλιο αιτιάζεται το προσφεύγον αποκλειστικά για τις δραστηριότητές του που αφορούν τον σχεδιασμό και την παραγωγή δορυφόρων.
83. Επομένως, οι δραστηριότητες του προσφεύγοντος που αφορούν την παραγωγή δορυφόρων δύνανται να θεωρηθούν ως στήριξη προς την Κυβέρνηση του Ιράν, κατά την έννοια του επίδικου κριτηρίου.
- Επί της συνεργασίας με το ιρανικό Υπουργείο Άμυνας και το ΣΙΕΦ σχετικά με τους διαγωνισμούς για «έξυπνα» πλοία
84. Προς απόδειξη της συνεργασίας του προσφεύγοντος με το ιρανικό Υπουργείο Άμυνας και το ΣΙΕΦ στο πλαίσιο των διαγωνισμών για «έξυπνα» πλοία, το Συμβούλιο προσκόμισε, αφενός, τα έγγραφα MD 178/14 RELEX και MD 179/14 RELEX, τα οποία περιέχονταν στον φάκελό του (βλ. σκέψη 15 ανωτέρω), και, αφετέρου, συνημμένως στο υπόμνημα ανταπαντήσεως, άρθρο δημοσιευθέν στον δικτυακό τόπο της ημερήσιας εφημερίδας *Iran Daily Brief*, με ημερομηνία 30 Ιανουαρίου 2014.
85. Το έγγραφο MD 178/14 RELEX είναι δημοσιογραφικό άρθρο δημοσιευθέν από το πρακτορείο Τύπου Fars News Agency, με ημερομηνία 12 Μαΐου 2012. Το άρθρο αυτό, με επικεφαλίδα «Στενή συνεργασία μεταξύ του Sharif University και του Υπουργείου Άμυνας/Τα προβλήματα του ναυτικού παραμελούνται στο Ιράν», παραθέτει συνέντευξη που παραχώρησε στο ως άνω πρακτορείο ο πρόεδρος της ομάδας ναυπηγικής μηχανικής του προσφεύγοντος, στην οποία το εν λόγω ανώτερο στέλεχος του προσφεύγοντος αναφέρεται σε συμφωνία μεταξύ επιστημονικής επιτροπής του προσφεύγοντος και του Οργανισμού Ναυτικών Βιομηχανιών του Υπουργείου Άμυνας, σχετικά με τους διαγωνισμούς για «έξυπνα» πλοία. Κατά την ως άνω συμφωνία, δεν θα υπήρχε κανένας οικονομικός ή επιχειρησιακός περιορισμός όσον αφορά τα εγκρινόμενα σχέδια. Η ως άνω στενή συνεργασία μεταξύ του προσφεύγοντος και του προαναφερθέντος οργανισμού του Υπουργείου Άμυνας είχε ξεκινήσει δύο έτη νωρίτερα.
86. Το δε έγγραφο MD 179/14 RELEX περιέχει ιδίως ένα άρθρο με ημερομηνία της 21ης Ιανουαρίου 2014, το οποίο προήλθε από τον δικτυακό τόπο του προσφεύγοντος και έχει επικεφαλίδα «Στήριξη του ναυτικού προς τους επιτυγχόντες των διαγωνισμών για “έξυπνα” πλοία». Το άρθρο αυτό παραθέτει μια ομιλία την οποία εκφώνησε ο αρχηγός των ναυτικών δυνάμεων του ΣΙΕΦ κατά την τελετή έναρξης του τρίτου διαγωνισμού για «έξυπνα» πλοία, η οποία αναφερόταν στη στρατηγική σημασία της τεχνολογικής αναπτύξεως αυτού του τύπου πλοίων και στη συνεργασία μεταξύ των ναυτικών δυνάμεων του ΣΙΕΦ και των ιρανικών κέντρων έρευνας.
87. Το προσφεύγον υποστηρίζει ότι από το έγγραφο MD 178/14 RELEX προκύπτει ότι, κατά το χρονικό σημείο της παρατιθέμενης σε αυτό συνεντεύξεως, δεν είχε συνομολογηθεί κανένα σχέδιο. Επιπλέον, το έγγραφο αυτό δεν περιέχει πληροφορίες σχετικά με πιθανά σχέδια. Στο υπόμνημα απαντήσεως, το προσφεύγον διευκρίνισε ότι δεν είχε διοργανώσει παρά έναν μόνο διαγωνισμό για «έξυπνα» πλοία. Το έγγραφο MD 179/14 RELEX, το οποίο δεν κάνει μνεία του προσφεύγοντος, αναφέρεται επομένως σε

διαγωνισμό που δεν διοργανώθηκε από το προσφεύγον. Επιπλέον, από την ομιλία του αρχηγού των ναυτικών δυνάμεων του ΣΙΕΦ δεν προκύπτει κατ' ανάγκη ότι τα εν λόγω πλοία προορίζονταν για στρατιωτική χρήση. Εν πάση περιπτώσει, το Συμβούλιο δεν εξήγησε για ποιον λόγο η συμμετοχή του προσφεύγοντος στον σχεδιασμό πλοίων, έστω και για στρατιωτική χρήση, ευνοεί την εξακολούθηση εκ μέρους της Κυβερνήσεως του Ιράν των δραστηριοτήτων διαδόσεως πυρηνικών όπλων.

- 88 Στο υπόμνημα ανταπαντήσεως, το Συμβούλιο υποστήριξε ότι η δήλωση του προσφεύγοντος ότι δεν διοργάνωσε τον τρίτο διαγωνισμό για «έξυπνα» πλοία διαψεύδεται από άρθρο το οποίο δημοσιεύθηκε στον δικτυακό τόπο της ημερήσιας εφημερίδας *Iran Daily Brief*, το οποίο υποβάλλει συνημμένως στο υπόμνημα ανταπαντήσεως.
- 89 Το άρθρο αυτό, με ημερομηνία 30 Ιανουαρίου 2014, έχει την εξής επικεφαλίδα: «Σύμφωνα με τον αρχηγό των ναυτικών δυνάμεων του ΣΙΕΦ, ιδρύθηκε οργανισμός για “έξυπνα” πολεμικά πλοία» («IRGCN commander: Organisation of Smart Combat Vessels established»). Το άρθρο αυτό αναφέρει ότι, στην ομιλία την οποία εκφώνησε κατά την τελετή έναρξης του τρίτου διαγωνισμού για μη επανδρωμένα σκάφη επιφανείας [Autonomous Surface Vehicles (ASV)], η οποία έλαβε χώρα στο Sharif University of Technology, ο αρχηγός των ναυτικών δυνάμεων του ΣΙΕΦ δήλωσε ότι το ΣΙΕΦ είχε ιδρύσει τμήμα μάχης «έξυπνων» πλοίων.
- 90 Από το άρθρο αυτό προκύπτει, αφενός, ότι, ελλείψει οποιασδήποτε άλλης εξηγήσεως εκ μέρους του προσφεύγοντος, ο τρίτος διαγωνισμός για «έξυπνα» πλοία αφορούσε πλοία τα οποία μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για στρατιωτικούς σκοπούς. Αφετέρου, το γεγονός ότι η τελετή έναρξης του ως άνω διαγωνισμού πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του προσφεύγοντος επιτρέπει το συμπέρασμα ότι, εφόσον δεν αποδεικνύεται το αντίθετο, το προσφεύγον ήταν αναμειγμένο στη διοργάνωση του διαγωνισμού αυτού.
- 91 Το προαναφερθέν άρθρο της 30ής Ιανουαρίου 2014 συνιστά επομένως πρόσθετη απόδειξη που επιβεβαιώνει τα στοιχεία των εγγράφων MD 178/14 RELEX και MD 179/14 RELEX, σχετικά με τη συνεργασία του προσφεύγοντος με το Υπουργείο Άμυνας και το ΣΙΕΦ στο πλαίσιο των διαγωνισμών για «έξυπνα» πλοία (βλ. σκέψεις 85 και 86 ανωτέρω). Δεν περιέχει νέα πραγματικά στοιχεία που να συνηγορούν υπέρ της εγγραφής του ονόματος του προσφεύγοντος, αλλά περιορίζεται σε επιβεβαίωση των όσων εξέθεσε το Συμβούλιο στην από 4 Σεπτεμβρίου 2014 επιστολή του (βλ. σκέψη 15 ανωτέρω) και απαντά στα επιχειρήματα που προβλήθηκαν από το προσφεύγον κατά την ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασία. Το άρθρο αυτό μπορεί κατά συνέπεια να ληφθεί υπόψη, έστω και αν δεν περιλαμβανόταν στον φάκελο του Συμβουλίου, χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα άμυνας του προσφεύγοντος και το δικαίωμά του σε αποτελεσματική δικαστική προστασία.
- 92 Κατά συνέπεια το Συμβούλιο απέδειξε επαρκώς κατά νόμον ότι η δραστηριότητα του προσφεύγοντος σχετικά με τους διαγωνισμούς για τα «έξυπνα» πλοία πληρούσε το επίδικο κριτήριο.
- Επί της συμφωνίας μεταξύ του προσφεύγοντος και της αεροπορίας του ΣΙΕΦ
- 93 Το Συμβούλιο προσκόμισε το κείμενο μιας «συμφωνίας για την ανάθεση του διαστήματος στον Οίκο Τεχνολογίας του Sharif» («Agreement to Assign Space in Sharif’s Technology House») μεταξύ του τμήματος έρευνας και τεχνολογίας του προσφεύγοντος και των αεροδιαστημικών δυνάμεων του ΣΙΕΦ —εκπροσωπούμενων από τον διευθυντή του ερευνητικού ιδρύματος SAK των ως άνω αεροδιαστημικών δυνάμεων (στο εξής: ερευνητικό ίδρυμα), το οποίο περιλαμβάνεται στον φάκελό του υπό τα στοιχεία MD 180/14 RELEX.
- 94 Το προσφεύγον υποστηρίζει ότι πρόκειται για μια απλή ανυπόγραφη δήλωση προθέσεων. Εξάλλου, η δήλωση αυτή προβλέπει μόνο τις γενικές γραμμές της συνεργασίας και πρέπει να συμπληρωθεί από ειδικές επιχειρησιακές συμφωνίες.

- 95 Το Συμβούλιο διευκρινίζει ότι το έγγραφο MD 180/14 RELEX προέρχεται από τον δικτυακό τόπο του προσφεύγοντος. Το εν λόγω θεσμικό όργανο υποστηρίζει ότι η συμφωνία, έστω και αν υποθεθεί ότι δεν υπογράφηκε από τα μέρη, εν πάση περιπτώσει αποδεικνύει μια πραγματική πρόθεση για την ανάπτυξη ορισμένου επιπέδου συνεργασίας μεταξύ του προσφεύγοντος και του ερευνητικού ιδρύματος.
- 96 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, κατά το έγγραφο MD 180/14 RELEX, η συμφωνία προβλεπόταν να έχει διάρκεια από την ημερομηνία υπογραφής της έως τις 20 Μαρτίου 2013, θα μπορούσε δε να παραταθεί, αναλόγως του επιπέδου των δραστηριοτήτων, με συμφωνία των μερών. Εξάλλου, το κείμενο της συμφωνίας παρέμενε δημοσιευμένο στον δικτυακό τόπο του προσφεύγοντος κατά την έκδοση των προσβαλλομένων πράξεων στις 7 Νοεμβρίου 2014. Από τις περιστάσεις αυτές τεκμαίρεται ότι το προσφεύγον διατηρούσε σχέσεις με τις αεροδιαστημικές δυνάμεις του ΣΙΕΦ με σκοπό την επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία.
- 97 Ασφαλώς, όπως επισημαίνει το προσφεύγον, η ως άνω συμφωνία δεν αναφέρεται ρητώς σε δραστηριότητες στον στρατιωτικό τομέα ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς. Οι ρήτρες της συμφωνίας μαρτυρούν όμως την αποφασιστική επιρροή του ερευνητικού ιδρύματος και, συνακόλουθα, του ΣΙΕΦ στις σχέσεις του προσφεύγοντος με τη βιομηχανία καθώς και στην επιλογή και την παρακολούθηση των ερευνητικών του σχεδίων. Ειδικότερα, από την ως άνω συμφωνία προκύπτει ρητώς ότι αποσκοπεί γενικώς στην ανάπτυξη και την οργάνωση των σχέσεων μεταξύ του προσφεύγοντος και της βιομηχανίας, και στην επιδίωξη της καλύψεως των αναγκών της βιομηχανίας με τους υφιστάμενους πόρους του προσφεύγοντος. Το ερευνητικό ίδρυμα δεσμεύεται ιδίως για τη σύναψη συμβάσεως με το προσφεύγον με σκοπό την υλοποίηση των ερευνητικών σχεδίων τα οποία ζητούνται από τη βιομηχανία, ιδίως των προτάσεων που υποβάλλονται από το ίδρυμα αυτό (σημείο 5.1 της συμφωνίας). Το εν λόγω ίδρυμα προσδιορίζει τους συγκεκριμένους τομείς που ενδιαφέρουν τις επιχειρήσεις και τους παρουσιάζει στο προσφεύγον με σκοπό τη σύναψη συμβάσεως (σημείο 5.11 της συμφωνίας). Το δε προσφεύγον δεσμεύεται ιδίως να υποβάλλει περιοδικές εκθέσεις για τα αποτελέσματα των ερευνών του σχετικά με τη βιομηχανία (σημείο 6.1 της συμφωνίας) και να παρέχει τους σχετικούς με τη βιομηχανία πανεπιστημιακούς πόρους (σημείο 6.4 της συμφωνίας).
- 98 Τα στοιχεία αυτά δεν αποδεικνύουν αφεαυτών ότι το προσφεύγον παρέχει στήριξη στην Κυβέρνηση του Ιράν όσον αφορά εξοπλισμούς εμπίπτοντες στον κοινό στρατιωτικό κατάλογο (βλ. σκέψη 67 ανωτέρω). Υπογραμμίζεται όμως ότι η προαναφερθείσα συμφωνία με τις αεροδιαστημικές δυνάμεις του ΣΙΕΦ προέβλεπε στενή και συστηματική συνεργασία μεταξύ του προσφεύγοντος και του ερευνητικού ιδρύματος όσον αφορά την ερευνητική δραστηριότητα του προσφεύγοντος, βάσει των αναγκών της ιρανικής βιομηχανίας. Η ως άνω συμφωνία έχει επομένως εφαρμογή σε όλους τους βιομηχανικούς τομείς, περιλαμβανομένου και του στρατιωτικού και των συναφών προς αυτόν τομέων, για τους οποίους γίνεται λόγος στην αιτιολογία της εγγραφής του ονόματος του προσφεύγοντος. Δεδομένης της εμπλοκής του ΣΙΕΦ στο ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα και στον επιχειρησιακό έλεγχο του ιρανικού προγράμματος βαλλιστικών πυραύλων (βλ. σκέψη 70 ανωτέρω) καθώς και σε διάφορους βασικούς τομείς της οικονομίας, η συμφωνία επιβεβαιώνει ότι η στο πλαίσιο της παρεχόμενη στήριξη του προσφεύγοντος προς την Κυβέρνηση του Ιράν πληροί, λόγω της σημασίας της, το επίδικο κριτήριο (βλ. σκέψη 68 ανωτέρω).
- Επί της συμφωνίας μεταξύ του προσφεύγοντος και έξι άλλων πανεπιστημίων όσον αφορά την αμυντική έρευνα
- 99 Προς απόδειξη της υπάρξεως συμφωνίας μεταξύ του προσφεύγοντος και έξι άλλων πανεπιστημίων με σκοπό την παροχή στηρίξεως στην Κυβέρνηση του Ιράν μέσω της αμυντικής έρευνας, το Συμβούλιο βασίστηκε στο έγγραφο MD 181/14 RELEX, το οποίο περιλαμβάνεται στον φάκελό του και περιέχει σύνολο πληροφοριών προερχόμενων από τους δικτυακούς τόπους ιρανικών πρακτορείων Τύπου, και ιδίως του IRNA, όσον αφορά τις στρατιωτικές εξελίξεις στο Ιράν από τις 15 Ιουνίου έως τις 11 Ιουλίου 2012.

100 Από το έγγραφο αυτό προκύπτει ότι το άρθρο του IRNA της 23ης Ιουνίου 2012 αναφέρεται στην υπογραφή συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του προσφεύγοντος και έξι άλλων πανεπιστημίων, όσον αφορά την εκπαίδευση, τις από κοινού έρευνες και τη δημιουργία κέντρων αριστείας. Ο Υπουργός Επιστημών, Έρευνας και Τεχνολογίας υπογράμμισε συναφώς τον ρόλο των πανεπιστημίων στην «ανάσχεση των τεχνασμάτων των εχθρών και των σχεδίων που στρέφονται κατά της επιστημονικής κοινότητας της χώρας» και ανήγγειλε ότι το Υπουργείο θα παράσχει την οικονομική στήριξή του στην έρευνα και στις δραστηριότητες όσον αφορά τους σχετικούς με την άμυνα τομείς.

101 Πάντως, παρά τα όσα υποστηρίζει το Συμβούλιο, η προαναφερθείσα συμφωνία δεν μπορεί να αποτελέσει ένδειξη της στηρίξεως του προσφεύγοντος προς την Κυβέρνηση του Ιράν, κατά την έννοια του επίδικου κριτηρίου. Ειδικότερα, πρόκειται για συμφωνία συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων, που αφορά γενικώς τις συνήθεις δραστηριότητες της διδασκαλίας και της έρευνας τις οποίες ως εκ της φύσεώς τους ασκούν τα πανεπιστήμια. Στο πλαίσιο αυτό, ελλείπει οποιασδήποτε συγκεκριμένης πληροφορίας ως προς το περιεχόμενο της ως άνω συμφωνίας, οι παρατιθέμενες στο έγγραφο MD 181/14 RELEX γενικές δηλώσεις του Υπουργού Επιστημών, Έρευνας και Τεχνολογίας δεν αρκούν για τη συναγωγή τεκμηρίου ότι η συμφωνία αυτή αφορά ειδικότερα δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον αμυντικό ή σε συναφείς τομείς και ότι έχει ως εκ τούτου τον χαρακτήρα στηρίξεως της Κυβερνήσεως του Ιράν.

– Επί των πανεπιστημιακών μαθημάτων με αντικείμενο τον σχεδιασμό μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων

102 Το προσφεύγον επισημαίνει ορθώς ότι τα προσκομισθέντα από το Συμβούλιο έγγραφα δεν περιέχουν αποδείξεις ότι προσφέρει μαθήματα το περιεχόμενο των οποίων έχει οριστεί από το Υπουργείο Επιστημών, Έρευνας και Τεχνολογίας με αντικείμενο τον σχεδιασμό μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων.

103 Επομένως, ο λόγος αυτός εγγραφής του ονόματος του προσφεύγοντος στους καταλόγους, εφόσον δεν τεκμηριώνεται, δεν δύναται να συντείνει στη δικαιολόγηση της εκδόσεως των προσβαλλομένων πράξεων.

– Συμπέρασμα

104 Από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει ότι οι λόγοι της εγγραφής του ονόματος του προσφεύγοντος στους καταλόγους που αφορούν τη δραστηριότητά του, αφενός, στον τομέα των δορυφόρων και, αφετέρου, στον τομέα των «έξυπνων» πλοίων τεκμηριώνονται επαρκώς, όπως κρίθηκε στις σκέψεις 83 και 92 ανωτέρω. Εξάλλου, η συμφωνία μεταξύ του προσφεύγοντος και της αεροπορίας του ΣΙΕΦ αποδεικνύει τη συνεργασία του προσφεύγοντος με την Κυβέρνηση του Ιράν στον στρατιωτικό τομέα ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς (βλ. σκέψη 98 ανωτέρω). Το σύνολο των λόγων αυτών δικαιολογεί επομένως τη χωρήσασα με τις προσβαλλόμενες πράξεις εγγραφή του ονόματος του προσφεύγοντος, βάσει του επίδικου κριτηρίου.

105 Επομένως, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας και παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

106 Το προσφεύγον υποστηρίζει καταρχάς ότι, στο μέτρο που η επανεγγραφή του ονόματός του στους καταλόγους είναι αβάσιμη, οι προσβαλλόμενες πράξεις θίγουν το δικαίωμα ιδιοκτησίας και αντιβαίνουν στην αρχή της αναλογικότητας.

- 107 Εν συνεχεία, το προσφεύγον προσάπτει στο Συμβούλιο ότι δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι το προσφεύγον δεν είναι εμπορική επιχείρηση αλλά πανεπιστήμιο. Επομένως, η εγγραφή του ονόματός του στους καταλόγους δεν θίγει μόνο τα δικαιώματα του ιδίου, αλλά και του καθηγητικού του σώματος και των φοιτητών του. Η ως άνω εγγραφή είναι δυσανάλογη και για τον λόγο ότι θίγει επίσης τα δικαιώματα των επιστημονικών συνεργατών του, το δικαίωμα στην εκπαίδευση, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 του πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, και στο άρθρο 14 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης που κατοχυρώνεται στο άρθρο 10 της εν λόγω Συμβάσεως και το άρθρο 11 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
- 108 Τέλος, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις είχαν αρνητικό αντίκτυπο στην ερευνητική και τη διδακτική του δραστηριότητα, ιδίως στο μέτρο που, από τότε που έλαβε χώρα η αρχική εγγραφή, οι επιμελητές εκδόσεων έπαυσαν τη δημοσίευση άρθρων Ιρανών συγγραφέων και ακύρωσαν συμβάσεις με το προσφεύγον που αφορούσαν τη δημοσίευση πέντε συγγραμμάτων στα αγγλικά, το προσφεύγον δεν λαμβάνει πλέον τα περιοδικά ούτε τα συγγράμματα και τους επιστημονικούς καταλόγους που δημοσιεύονται στην Ευρώπη, δεν μπορεί πλέον να προμηθευθεί ερευνητικό και εργαστηριακό υλικό στα κράτη μέλη της Ένωσης ούτε έχει πρόσβαση σε ορισμένους δικτυακούς τόπους έρευνας, τα δε μέλη του δεν λαμβάνουν πλέον θεωρήσεις εισόδου για να εισέλθουν στο έδαφος των κρατών μελών της Ένωσης.
- 109 Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η αρχή της αναλογικότητας περιλαμβάνεται στις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης και επιτάσσει να είναι τα προβλεπόμενα από διάταξη του δικαίου της Ένωσης μέσα πρόσφορα για την υλοποίηση των νομίμως επιδιωκομένων από την οικεία ρύθμιση σκοπών και να μην υπερβαίνουν το αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών αυτών μέτρο (βλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2013, Makhlouf κατά Συμβουλίου, T-383/11, Συλλογή, EU:T:2013:431, σκέψη 98 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 110 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν θίγουν μόνο το δικαίωμα ιδιοκτησίας του προσφεύγοντος, αλλά και την ερευνητική και διδακτική του δραστηριότητα ή και τα άλλα δικαιώματα που αναφέρονται στη σκέψη 107 ανωτέρω, δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι οι πράξεις αυτές έχουν δυσανάλογο χαρακτήρα. Ειδικότερα, στο μέτρο που, με τις διαλαμβανόμενες στις προσβαλλόμενες πράξεις δραστηριότητές του έρευνας και ανάπτυξης, το προσφεύγον παρέσχε στήριξη στην Κυβέρνηση του Ιράν την οποία απαγορεύει η εφαρμοστέα νομοθεσία, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 104 ανωτέρω, το Συμβούλιο μπορούσε να κρίνει, χωρίς να υπερβεί τα όρια της εξουσίας του εκτιμήσεως, ότι η επανεγγραφή του ονόματός του προσφεύγοντος στους καταλόγους συνιστούσε κατάλληλο και αναγκαίο μέτρο για την καταπολέμηση της διαδόσεως των πυρηνικών όπλων.
- 111 Επομένως, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από κατάχρηση εξουσίας

- 112 Πρώτον, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι τα προσκομισθέντα από το Συμβούλιο έγγραφα δεν τεκμηριώνουν τους λόγους της επανεγγραφής του ονόματός του αποδεικνύει ότι το Συμβούλιο στην πραγματικότητα βασίστηκε σε λόγους άλλους από εκείνους που εκτίθενται στην απόφαση της αρχικής εγγραφής, που ακυρώθηκε με την απόφαση Sharif University of Technology κατά Συμβουλίου, σκέψη 14 ανωτέρω (EU:T:2014:607).
- 113 Η επιχειρηματολογία αυτή περιορίζεται σε επανάληψη, προς στήριξη του υπό κρίση λόγου, του επιχειρήματος το οποίο ήδη πρόεβαλε το προσφεύγον στο πλαίσιο του πρώτου λόγου και το οποίο συνίσταται στο ότι το Συμβούλιο δεν κοινοποίησε στο προσφεύγον ορισμένες πληροφορίες που

περιλαμβάνονταν στον φάκελό του και επί των οποίων στηρίζονται οι προσβαλλόμενες πράξεις. Η ως άνω επιχειρηματολογία είναι επομένως απορριπτέα για τους λόγους οι οποίοι εκτέθηκαν στις σκέψεις 33 έως 35 ανωτέρω, στις οποίες γίνεται παραπομπή.

- 114 Δεύτερον, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι, από τα τρία πανεπιστήμια που ενεγράφησαν στους καταλόγους, μόνο αυτό ενεγράφη βάσει του επίδικου κριτηρίου. Η εγγραφή των δύο άλλων πανεπιστημίων στηρίζεται στο κριτήριο της εμπλοκής στο πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν. Στο πλαίσιο αυτό, το προσφεύγον φρονεί ότι η μη εγγραφή των πέντε πανεπιστημίων που συμμετείχαν, μαζί με το προσφεύγον, στη συμφωνία μεταξύ έξι πανεπιστημίων που στηρίζουν την Κυβέρνηση του Ιράν μέσω της αμυντικής έρευνας, την οποία αφορά ένας από τους λόγους των προσβαλλομένων πράξεων, καταδεικνύει ότι η επανεγγραφή του ονόματός του στην πραγματικότητα στηρίζεται σε άλλο λόγο.
- 115 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι το παρατιθέμενο στη σκέψη 114 ανωτέρω επιχείρημα περί εγγραφής των δύο άλλων πανεπιστημίων για διαφορετικούς λόγους είναι εν προκειμένω αλυσιτελές. Εξάλλου, δεν μπορεί να αποτελέσει ένδειξη περί καταχρήσεως εξουσίας το γεγονός ότι στα πέντε άλλα πανεπιστήμια που μετέχουν στη συμφωνία την οποία αφορά ένας από τους λόγους της επανεγγραφής του ονόματος του προσφεύγοντος στους καταλόγους δεν επιβλήθηκαν περιοριστικά μέτρα βάσει του επίδικου κριτηρίου.
- 116 Ειδικότερα, από την αιτιολόγηση των προσβαλλομένων πράξεων προκύπτει ότι η συμμετοχή του προσφεύγοντος στη συμφωνία αυτή δεν συνιστά παρά έναν από τους πέντε λόγους της επανεγγραφής του ονόματός του. Τρεις εκ των λοιπών λόγων των προσβαλλομένων πράξεων αφορούν αντιστοίχως συμφωνίες συνεργασίας με οργανισμούς της Κυβερνήσεως του Ιράν αφορώσες την παραγωγή δορυφόρων, τη διοργάνωση διαγωνισμών για «έξυπνα» πλοία και τη στρατηγική και οργανωτική συνεργασία με το ΣΙΕΦ (βλ. σκέψη 46 ανωτέρω). Όπως όμως κρίθηκε στη σκέψη 104 ανωτέρω, οι τρεις αυτοί λοιποί λόγοι, συνολικώς εκτιμώμενοι, δικαιολογούν την επανεγγραφή του ονόματος του προσφεύγοντος, ενώ ο λόγος ο οποίος αφορούσε την προαναφερθείσα συμφωνία μεταξύ έξι πανεπιστημίων σχετικά με την αμυντική έρευνα κρίθηκε ως ατεκμηρίωτος (βλ. σκέψη 101 ανωτέρω).
- 117 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.
- 118 Κατά συνέπεια, το αίτημα ακυρώσεως των προσβαλλομένων πράξεων πρέπει να απορριφθεί.

2. Επί του αιτήματος ανορθώσεως ζημίας

- 119 Το προσφεύγον υποστηρίζει ότι η αδικαιολόγητη επανεγγραφή του ονόματός του στους καταλόγους έθιξε τη φήμη του. Η ακύρωση της ως άνω επανεγγραφής δεν θα αρκούσε προς αποκατάσταση της βλάβης αυτής.
- 120 Κατά πάγια νομολογία, εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της θεμελιώνεται εφόσον συντρέχει σύνολο προϋποθέσεων, ήτοι παράνομος χαρακτήρας της προσαπτόμενης στα θεσμικά όργανα συμπεριφοράς, υποστατό της ζημίας και ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας (βλ. αποφάσεις της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, Συλλογή, EU:C:2008:476, σκέψη 106 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 25ης Νοεμβρίου 2014, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, T-384/11, Συλλογή, EU:T:2014:986, σκέψη 47 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 121 Ο σωρευτικός χαρακτήρας των τριών αυτών προϋποθέσεων για τη στοιχειοθέτηση ευθύνης συνεπάγεται ότι, όταν δεν πληρούνται μία εξ αυτών, η αγωγή αποζημιώσεως πρέπει να απορρίπτεται στο σύνολό της, χωρίς να είναι αναγκαία η εξέταση των λοιπών προϋποθέσεων (αποφάσεις της 8ης Μαΐου 2003, T. Port κατά Επιτροπής, C-122/01 P, Συλλογή, EU:C:2003:259, σκέψη 30, και Safa Nicu Serahan κατά Συμβουλίου, σκέψη 120 ανωτέρω, EU:T:2014:986, σκέψη 48).
- 122 Δεδομένου ότι, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 118 ανωτέρω, εν προκειμένω δεν πληρούνται η προϋπόθεση περί παράνομου χαρακτήρα της εγγραφής του ονόματος του προσφεύγοντος, πρέπει να απορριφθεί το αίτημά του περί ανορθώσεως της ζημίας του και, επομένως, η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 123 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 124 Δεδομένου ότι το προσφεύγον ηττήθηκε ως προς το σύνολο των αιτημάτων και των λόγων ακυρώσεως που προέβαλε, το δε Συμβούλιο υπέβαλε σχετικό αίτημα, το προσφεύγον πρέπει να καταδικαστεί στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την προσφυγή-αγωγή.**
- 2) **Το Sharif University of Technology θα φέρει τα δικαστικά έξοδά του, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**

Van der Woude

Wiszniewska-Białecka

Ulloa Rubio

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Απριλίου 2016.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς	2
Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	5
Σκεπτικό	6
1. Επί του ακυρωτικού αιτήματος	6
Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος σε αποτελεσματική δικαστική προστασία	6
Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο και από πολλαπλή πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως	7
Επί της ερμηνείας του επίδικου κριτηρίου όσον αφορά τις δραστηριότητες στον στρατιωτικό τομέα ή σε συναφείς προς αυτόν τομείς, στις οποίες αναφέρεται η αιτιολογία των προσβαλλομένων πράξεων	8
Επί των αποδεικτικών στοιχείων τα οποία επικαλείται το Συμβούλιο	14
– Επί της συμφωνίας με τον ΑΙΟ για την παραγωγή δορυφόρων	15
– Επί της συνεργασίας με το ιρανικό Υπουργείο Άμυνας και το ΣΙΕΦ σχετικά με τους διαγωνισμούς για «έξυπνα» πλοία	16
– Επί της συμφωνίας μεταξύ του προσφεύγοντος και της αεροπορίας του ΣΙΕΦ	17
– Επί της συμφωνίας μεταξύ του προσφεύγοντος και έξι άλλων πανεπιστημίων όσον αφορά την αμυντική έρευνα	18
– Επί των πανεπιστημιακών μαθημάτων με αντικείμενο τον σχεδιασμό μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων	19
– Συμπέρασμα	19
Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας και παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας	19
Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από κατάχρηση εξουσίας	20
2. Επί του αιτήματος ανορθώσεως ζημίας	21
Επί των δικαστικών εξόδων	22